

Éxodo

A'ti pūrĩ a'tiro weero ojano'pã nise ni'i

Génesis be'ro Éxodo wãmetiri pūrĩ ni'i. Éxodo nũ'cãrĩ curare Israe curuacjãrã Egipto di'tapũ nicãrã niwã. Israe curuacjũ Egiptopũ wa'anũ'cã'cũ José nicũ niwĩ. Í'aña Génesis 37. Génesis wãmetiri pūrĩ yapa José wẽrĩ'quere weresa'a. Israe curuacjãrã pãjãrã masãputi, Egiptopũre se'sa wa'acãrã niwã. Be'ropũ Egiptocjũ wiogũ faraõ na nino'gũ Joseré masĩti'cũ sãjãcũ niwĩ. Cũ narẽ da'rawã'ñaco'terã wa'acã weecũ niwĩ. Egiptocjãrã narẽ ɸpũtũ da'raduticãrã niwã. Israe curuacjãrã pũrõ pi'etirã, Õ'acũ cũ weetamusere sẽrĩcãrã niwã. Na tojo sẽrĩcã tũ'ogũ, Õ'acũ narẽ Moisére ti di'tare sũ'ori miiwijadutigũ o'ócũ niwĩ.

Õ'acũ cũ tutuase me'rã Moisé peje ì'a ɸcũasere weeĩ'oca be'ro, Egiptocjũ wiogũ Israe curuacjãrãrẽ Egiptopũre wijaduticũ niwĩ. Be'ro na masã marĩrõ, yucũ marĩrõpũ sijácaterore Õ'acũ Moisé me'rã narẽ dutise cũucũ niwĩ. Tojo nicã narẽ ni'cã wi'i wa'icũrã caseri me'rã wéeca wi'i, cũrẽ ẽjõpeori wi'ire weeduticũ niwĩ. Ti wi'i po'peapũ Õ'acũ cũ “Masã me'rã añurõ weeguti” ní'quere cũori acaro nicaro niwũ. Ti acaro po'peapũ diez dutise ojano'que ũtã pjĩrĩ me'rã wee'que sãñacaro niwũ.

A'ti pūrĩ Éxodore Moisé ojacũ niwĩ.

Israe curuacjārã Egiptopu pi'eti'que ni'i

¹ Israe curuacjārã Jacob pō'rã cū me'rã Egiptopu wa'a'cārã, a'ticūrã nicārã niwã. Nipe'tirã nanucũ na namosãnumia, na pō'rārẽ miacārã niwã.

²⁻⁴ A'ticūrã nicārã niwã: Rubén, Simeó, Leví, Judá, Isacar, Zabulõ, Benjamí, Dan, Neftalí, Gad, Aser nicārã niwã.

⁵ Na nipe'tirã Jacob pō'rã, tojo nicã na pãrãmerã nírã setenta nicārã niwã. José pe'e Egiptopu nitojacu niwĩ.

⁶ Be'ropu José, cū ma'misumua, cū acabiji, tojo nicã nipe'tirã na ya turicjārã quẽ'rã wẽria wa'acārã niwã.

⁷ Na Israe curuacjārã* pe'e pãjārã waro pō'rãticārã niwã. Tojo weerã masãputiyu'rua, pãjārã waro wa'acārã niwã. Ti di'ta Egiptopure se'sa wa'acārã niwã.

⁸ Be'ropure Egiptore apĩ wiogu sãjãcu niwĩ. Cũ José ye cjasere masiticu niwĩ. Cũmasãrẽ nicu niwĩ:

⁹ “Israe curuacjārã marĩ yu'rũoro pãjārã waro nima. Tojo nicã marĩ yu'rũoro tutuarã nima.

¹⁰ Tojo weerã na pō'rãtinemoticã'to nírã, ¿de'ro weerouamitito? Marĩ cã'mota'aticãma, a'mewẽjese wa'a, marĩrẽ ĩ'atu'tirã me'rã a'mesu'a, marĩ me'rã a'mewẽjẽ, marĩ ya di'tare wijawã'cãbosama”, nicu niwĩ.

¹¹ Tojo weerã faraõ, Egiptocjārã wiogu, tojo nicã ãpẽrã wiorã Egiptocjārãrẽ su'ori da'rase dutiri masãrẽ sõrõcārã niwã. Tutuaro me'rã

* **1:7 1.7** Israe curuacjārã Jacob pãrãmerã nituriarã nicārã niwã. Õ'acũ Jacore cū wãme “Israe” ducayucu niwĩ. Gn 32.28

Israe curuacjārārē da'radutipecārā niwā. Narē cū ba'ase nūrōatje macārīrē Pitón, Ramsés wāmetise macārīrē yeeduticārā niwā.

¹² Narē pūrō da'radutipemicā, nemorō masāputicārā niwā. Tojo weerā Egiptocjārā narē pūrō uicārā niwā.

¹³ Da'rase dutiri masā Israe curuacjārārē pajaña'rō marīrō da'radutipenemocārā niwā.

¹⁴ Na catiri ɯmɯcore ña'abutiario pi'eticā weecārā niwā. Di'ta sa'beduti, te di'ta kujirire yeeduti, tojo nicā cāpū cjasere da'radutipecārā niwā. A'te nipe'tise na Israe curuacjārārē tojo weesere ne pajaña'ticārā niwā.

¹⁵ Apeyema tja faraō numia wī'marā bajuari cura co'terā numia Sifra, Fúa wāmetirārē a'tiro nicɯ niwī:

¹⁶ —Mūsā hebreo masā numia pō'rāticā co'terā, ɯmɯ, numio niti nírā, añurō ī'aña. Numio nicā, cūña. ɯmɯ pūrīcārē wējēcā'ña, nicɯ niwī.

¹⁷ Cū tojo nimicā, co'terā numia pe'e Ō'acūrē wiopesase me'rā tɯ'oña'rā, wiogɯ cū dutisere weeticārā niwā. Tojo weerā wī'marā ɯmɯarē wējēticārā niwā.

¹⁸ Na tojo wējēticā tɯ'ogɯ, faraō na numiarē pijiocɯ niwī:

—¿De'ro weerā mūsā wī'marā ɯmɯarē wējētiati? ni sērītiña'cɯ niwī.

¹⁹ Na faraōrē yɯ'ticārā niwā:

—Hebreo masā numia Egiptocjārā numia weronojō nitima. Na tutuarā numia niyurā, ũsā etase dɯporo wɯatojacārā niama, ni yɯ'ticārā niwā.

20-21 Na wĩ'marã ɯmɯarẽ wějētiyucã, Israe curuacjãrã pãjãrã waro masãputinemo, nemorõ tutuarã wa'acãrã niwã. Co'terã numia Ō'acũrẽ wiopesase me'rã tũ'oña'yucã, na quẽ'rãrẽ põ'rãticã weecũ niwĩ.

²² Be'ro faraõ nipe'tirã Egiptocjãrãrẽ a'tiro duticũ niwĩ: “Nipe'tirã hebreo masã ɯmɯa bajuacã, dia Nilopũ doqueñocõ'acã'ña. Numia dia'cũrẽ dũ'aya”, nicũ niwĩ faraõ.

2

Moisé cũ bajua'que ni'i

¹ Faraõ cũ Israe curuacjãrã põ'rã ɯmɯarẽ wějēdutiri cura ni'cũ ɯmɯ Leví ya curuacjũ ti curuacjõ me'rãta omocã dũ'tecũ niwĩ.

² Co nijĩpaco wa'a, ɯmɯrẽ põ'rãtico niwõ. Cũ wĩ'magũ añugũ nicã ã'agõ, i'tia mujĩpũ cũrẽ nɯocɯoco nimiwõ.

³ Co cũrẽ nɯopõtēotibosa'a majã nígõ, ni'cã bati na su'áca batire mii, aco sãjãrĩ nígõ, ope me'rã bi'aco niwõ. Tojo weetu'ajanũ'cõ, wĩ'magũrẽ ti batipũ sãaco niwõ. Sãatoja, dia Nilo sumuto nise queri wa'teropũ po'obũroco niwõ.

⁴ Po'obũrotoja, cũ ma'miorẽ “¿De'ro wa'agusari?” nígõ, “Yoacureropũ tojanũ'cã ã'ao'oña”, nico niwõ.

⁵ To be'ro faraõ macõ diapũ u'ago bu'aco niwõ. Core da'raco'terã numia ti maa sumuto sijabaque'ari cura, co pe'e ti batire te queri wa'teropũ pa'sacã ã'abocaco niwõ. Ì'a, ni'cõ core da'raco'tegore piji, ti batire miitidutico niwõ.

⁶ Ti batire pão, wĩ'magũ utigure ã'aco niwõ. Cũrẽ ã'agõ, pũrõ pajaña'co niwõ.

—Ã'rĩ wĩ'magũ hebreo masã macũ nisami, nico niwõ.

⁷ Co tojo weecã ã'agõ, cũ ma'mio ã'awã'cã, faraõ macõrẽ nico niwõ:

—¿Ni'cõ hebreo masõ ã'rĩ wĩ'magũrẽ miomasõacjore yu'u pijigo wa'acã uasari? nico niwõ.

⁸ —Ëu, ni'cõ pijigo wa'aya, nico niwõ.

Co tojo nicã tu'ogo, wĩ'magũ pacore pijigo wa'aco niwõ.

⁹ Be'ro cũ paco etacã ã'agõ, faraõ macõ core nico niwõ:

—Ã'rĩ wĩ'magũrẽ mia, yu'ure masõbosaya. Yu'u mu'urẽ wapayegoti, nico niwõ.

Tojo weego wĩ'magũ paco cũrẽ mia, masõco niwõ.

¹⁰ Cũ bucuure nicãpu, faraõ macõrẽ wiaco niwõ. Co pe'e co macũ diácjũrẽ weronojõ tojacã weeco niwõ. Cũrẽ Moisé wãme õ'oco niwõ. “Diãpu po'obũro'cure miuwã” nígõ, tojo wãme õ'oco niwõ.

Moisé Egiptopu ní'cũ du'tiwija'que ni'i

¹¹ Peje cũ marĩ be'ro Moisé bucupu nígũ, ni'cã numu cũ acawererãrẽ ã'agũ wa'acu niwĩ. Topu hebreo masãrẽ uputu da'radutipecã ã'acu niwĩ. Ni'cũ Egiptocjũ cũ acaweregu hebreo masũrẽ paacã ã'acu niwĩ.

¹² Cũrẽ tojo weecã ã'a, añurõ ã'astepeo, “Ãpẽrã marĩma” ni, Egiptocjũrẽ wẽjẽ, nucũporopu yaacũucã'cũ niwĩ.

13 Ape numu cũ acawererã nirõpu wa'acu niwĩ tja. Puarã hebreo masãrẽ a'mequẽcã ì'acu niwĩ. Tojo wee, apĩrẽ paagure sãrĩtiña'cu niwĩ:

—¿De'ro weegu mu'u acaweregure paati? nicu niwĩ.

14 Cũ pe'e yu'ticu niwĩ:

—¿Noa mu'urẽ ãsãrẽ beseacju, wiogu sõrõati? ¿Mu'u Egiptocjũrẽ wẽjẽ'caro weronojõ yu'ure wẽjẽsĩ'rĩsari? nicu niwĩ.

Tere tu'ogu, Moisé pũrõ uicu niwĩ. “¡Acoe! Yu'u Egiptocjũrẽ wẽjẽ'quere masĩtojavã”, nicu niwĩ.

15 Faraõ cũ Egiptocjũrẽ wẽjẽ'quere tu'ogu, Moisére wẽjẽsĩ'rĩgũ, cãrẽ ñe'eduticu nimiwĩ. Moisé pe'e faraõrẽ du'tigu, Madiã wãmetiropu nisetigu wa'acu niwĩ. Topu etagu, aco wijari pe na se'eca pe pu'to ejanujãcu niwĩ.

16 Madiãcjũ pa'i, Reuel* wãmetigu siete numia põ'rãticu niwĩ. Ti numurẽta na numia ti pepu aco waarã wa'acãrã niwã. Na pacu yarã ovejare tĩarãtirã, sĩ'rĩse co'ripu aco pio mu'muorã a'ticãrã nimiwã.

17 Æpẽrã umua oveja, cabra co'terã pe'e eta, na numiarẽ cõ'atõrõcã'cãrã niwã. Na tojo weecã ì'agũ, Moisé wã'cãnu'cã, na numiarẽ caribocã cã'mota'acu niwĩ. Be'ro acore waamí, sĩ'rĩse co'ripu piosãa, na yarã ovejare tĩacu niwĩ.

18 Na numia pacu tiropu dajacã, narẽ sãrĩtiña'cu niwĩ:

—¿De'ro weerã ni'cãcãrẽ maata dajati?

19 Na cãrẽ yu'ticãrã niwã:

* **2:16 2.16** Reuere apeterore Jetro pisucãrã niwã. Ex 3.1; apetero pe'ere tja cãrẽ Hobab pisucãrã niwã. Jue 4.11

—Ni'cũ Egiptocjũ oveja cabra co'terãrẽ cã'mota'abosami. Be'ro aco waamíi, marĩ yarã ovejare tĩami.

²⁰ Na tojo nicã tu'ogu, narẽ sêrĩtiña'cu niwĩ:

—¿No'opu niati cũ? ¿De'ro weerã cūrẽ cõ'awã'cãtiati? Cūrẽ ba'adutirã pijirã wa'aya, nicu niwĩ.

²¹ Tojo wee Moisé Reuel ya wi'ipu eja, ba'acu niwĩ. Cũ “Ûsã me'rã tojayá” nicã, “Jau” ni, na me'rã niseticu niwĩ. Be'ro Reuel cũ macõ Séforare Moisére numisocu niwĩ.

²² Be'ro co nijipaco wa'a, ni'cũ macũtico niwõ. Moisé cūrẽ Gersón† wãme õ'ocu niwĩ. “Yũũ ãpêrã ye di'tapure aperocjũ weronojõ tu'oña'a. Tojo weegu cūrẽ Gersón wãme õ'o'o”, nicu niwĩ.

²³ Peje cũ'marĩ be'ro Egiptocjũ wiogu wêrĩa wa'acu niwĩ. Tojo wêrĩmicã, Egiptocjãrã Israe curuacjãrãrẽ uputu da'radutipe, pi'eticã weenu'cũcã'cãrã niwã. Tojo weerã na bujawetiyu'rua, Õ'acũrẽ “Ûsãrẽ weetamuña”, ni sêrĩ, caricũnu'cũcã'cãrã niwã. Õ'acũ na caricũsere tu'ocu niwĩ.

²⁴ Tere tu'ogu, cũ toduporopu Abrahã, Isaa, Jacob me'rã apo'quere wãcũcu niwĩ.

²⁵ Tojo weegu na pi'etisere ï'agũ, pajaña'cu niwĩ.

3

Õ'acũ Moisére piji'que ni'i

† 2:22 2.22 Hebreo ye me'rã Gersón “ape di'tacjũpu weronojõ tu'oña'se” nisi'rĩrõ wee'e. Ex 18.3

1 Moisé cū mañecū Jetro* yarā ovejare co'tecūcū niwĩ. Jetro Madiácjũ pa'i nicū niwĩ. Ni'cā nūmū Moisé Jetro yarā ovejare masā marĩrõpū yu'rua, téé Õ'acū yagu† ũrũgũ Horeb‡ wāmeticjupū miacū niwĩ.

2 Topū ni'cū zarza wāmetiri siti ũjũrĩ põ'rā decopū Õ'acū cū basuta nimigũ cūrē wereco'tegu weronojõ upusājānū'cā,§ cūrē bajuacū niwĩ. Ti pecame'e ũjũcaro niwũ, ũjũrõ pe'e. Mejõ ũjũpe'tidijaticaro niwũ.

3 Tere pũrõ ĩ'agũ, Moisé a'tiro wācūcū niwĩ: “¿Ñe'enojõ niti tojo wa'ase? ¿De'ro weero ti zarza ũjũpe'tiweti? nígũ, ĩ'agũ wa'aguti,” ni wācūcū niwĩ.

4 Õ'acū Moisére ti me'erē ĩ'awā'cāticā ĩ'acū niwĩ. Ti zarza siti decopū nígũ, cūrē pisucū niwĩ:
—¡Moisé! nicū niwĩ.

—A'topū ni'i, ni yu'ticū niwĩ Moisé.

5 Tojo nitoja, Õ'acū cūrē nicū niwĩ:

—Pu'toacāpū a'titicā'ña. Mū'u ye sapatu caserire tuweeya. Mū'u u'tacũurõ añurõ yu'u nirõ waro ni'i.

6 Yu'u mū'u ñecūsūmūa Abrahā, Isaa, Jacob ĩjõpeo'cū Õ'acū ni'i, nicū niwĩ.

Moisé Õ'acūrē ĩ'auī nicū niwĩ. Tojo weegu cū diapoare mo'acū niwĩ.

7 Be'ro Õ'acū ninemocū niwĩ tja:

* **3:1 3.1** Jetrore apeterore Reuel pisucārā niwā. Ex 2.18 Apeterore Hobab pisucārā niwā. Jue 4.11 † **3:1 3.1** “Õ'acū yagu ũrũgũ” nĩrõ, “Õ'acū tigapū nĩmĩ” nisĩ'rĩrõ wee'e. ‡ **3:1 3.1** ũrũgũ Horeb apeterore Sinaí wāmeticaro niwũ. § **3:2 3.2** ĩ'aña Gn 16.7 docapū oja'quere.

—Yarã masã Israe curuacjãrã na Egiptopu pi'etisere añurõ ã'apu. Narẽ su'ori da'rase dutiri masã da'radutipesere caributirã caricũcã tu'oapu. Na pi'etisere añurõ masã'i.

⁸ Tojo weegu narẽ yu'ruogu, dijatiapu. Egiptocjãrã doca nirãrẽ miiwĩorẽgũti. Ti di'tapu nirãrẽ miiwija, añurĩ di'ta, pajiri di'tapu miagũti. Cabra õpẽco, mumiaco pajiro aco o'maburoro weronojõ nirĩ di'ta ni'i. Cananeo masã, hitita masã, amorreo masã, ferezeo masã, heveo masã, jebuseo masã na nirĩ di'ta ni'i.

⁹ Israe curuacjãrã narẽ da'radutipesere “Caributia wa'asa'a” ni caricũsere tu'oapu. Tojo nicã, Egiptocjãrã narẽ ña'arõ weepcã ã'apu.

¹⁰ Tojo weegu wa'abaque'oya. Yarã masã Israe curuacjãrãrẽ Egiptopure miiwĩrõdutigu, faraõ tiropu mu'urẽ o'õgutigu wee'e.

¹¹ Cũ tojo nicã tu'ogu, Moisé Õ'acũrẽ nicu niwĩ:

—Yu'u mejõ nigũ ni'i. Tojo weegu ¿de'ro weegu yu'u faraõ tiropu wa'a, Israe curuacjãrã Egiptopu nirãrẽ miiwĩrõbosari? nicu niwĩ.

¹² Õ'acũ cũrẽ a'tiro ni yu'ticu niwĩ:

—Yu'u mu'u me'rã nigũsa'a. Yarã masã Egiptopu nirãrẽ miiwĩrõca be'ro musã nipe'tirã a'tigu ãrũgũpu yu'ure e'catipeorãsa'a. Tojo wa'acã, “Diacjũta Õ'acũ yu'ure o'oãmi”, ni masĩgũsa'a.

¹³ Moisé pe'e Õ'acũrẽ a'tiro ni yu'tinemocu niwĩ:

—Yu'u Egiptopu wa'a, Israe curuacjãrãrẽ “Õ'acũ, marĩ ñecũsumua Abrahã, Isaa, Jacob wiogu musã tiropu yu'ure o'oãmi” ni wercã, na yu'ure “¿De'ro wãmetiti cã?” ni

sērītiña'bosama. To pūrīcārē, ¿narē de'ro ni yu'tibosari?

14 Ō'acū cūrē yu'ticu niwī:

—Yu'uta ni'i niwuguta. Israe curuacjārārē weregu, “Yu'uta ni'i” nigú mūsā tiropu yu'ure o'oámi, niña.

15 Apeye Ō'acū Moisére nicu niwī tja:

—Israe curuacjārārē a'tiro ni wereya: “Ō'acū, mūsā ñecūsumua Abrahā, Isaa, Jacob wioguta mūsā tiropu yu'ure o'oámi”, ni wereya. A'te yu'u wāme ninu'cūcā'rōsa'a. Nipe'tirā be'rocjārāpu a'ti wāmerē yu'ure pisunu'cūcā'rāsama.

16 Egiptopu wa'a weetjāgū, Israe curuacjārā wiorārē neocūu, a'tiro niña: “Ō'acū, mūsā ñecūsumua Abrahā, Isaa, Jacob wiogu, yu'ure bajuami. Mūsā ye cjasere a'tiro niami: ‘Narē añurō ĩ'anurūapu. Egiptocjārā narē ña'arō weepesere ĩ'apu', niami.

17 Apeye yu'ure ninemoami: ‘Egiptocjārā narē ña'arō weepesere yu'rūweticā weegusa'a,’ niami. Tojo wee mūsārē ti di'tapu miiwija, cananeo masā, hitita masā, amorreo masā, ferezeo masā, heveo masā, jebuseo masā nirī di'tapu miagūsami. Ti di'ta añurī di'ta cabra ōpēco, mumiaco aco o'maburoro weronojō nirī di'ta nisa'a”, ni weredutiami, nicu niwī.

18 Mū'u wiorārē tojo werecā, mu'urē yu'tirāsama. Tojo weegu Egiptocjū wiogu tiropu na me'rā wa'aya. Cūrē a'tiro ni wereya: “Ō'acū, hebreo masā wiogu, ūsārē pōtērīgū ejami. Tojo weegu i'tia nūmu wa'aro ūsārē yucu marīrō, masā marīrōpu du'uo'oya. Topu Ō'acū

ũsã wiogure wa'icurãrẽ wějẽ ùjũamorõpeorã wa'arãti", niña.

19 Mũsã tojo nimicã, yu'u tutuaro me'rã cūrẽ wee'oticã, Egiptocjũ wiogu musãrẽ du'uwĩrõsome.

20 Tojo weegu yu'u tutuasere ĩ'ogũ, peje ĩ'a ucũase me'rã Egiptocjãrãrẽ bu'iri da'regutĩ. Tojo weeca be'ro faraõ musãrẽ du'uwĩrõgũsami.

21 Apeyema, yu'u Egiptocjãrã musãrẽ añurõ wãcũcã weeguti. Tojo weerã apeyenojõ marĩrã wa'asome.

22 Nipe'tirã Israe curuacjãrã numia Egiptocjãrã numia na ye wi'seri pu'to nirãrẽ, tojo nicã ãpẽrã numia na ya wi'ipu nirãrẽ uru me'rã wee'que, plata me'rã wee'que, tojo nicã su'ti sãrĩrãsama. Te su'ti na põ'rã sãñatje nirõsa'a. Tojo wee Egiptocjãrã cuose añusere miape'ocã'rãsama, nicu niwĩ Õ'acũ.

4

1 Moisé Õ'acũrẽ yu'ticu niwĩ:

—Na yu'u tojo nisere ãjõpeosome. Tojo nicã yu'u dutisere yu'tisome. Yu'tironojõ o'orã, a'tiro pe'e nirãsama: “Õ'acũ mu'urẽ bajuatiapĩ”, nirãsama, nicu niwĩ Moisé.

2 Õ'acũ, “¿Mu'u omocãpũre ñe'enojõrẽ cuoti?” ni sãrĩtiña'cu niwĩ.

“Yu'u tuacju ni'ĩ”, ni yu'ticu niwĩ.

3 —Tigure nucũcãpu doquecũña, nicu niwĩ Õ'acũ.

Moisé tere tu'ogu, nucũcãpu doquecũucu niwĩ. Cũ tojo weecãta, tigu tuacju añã dojocarõ

niwũ. Tojo wa'acã ĩ'agũ, Moisé ui dustimajãcũ niwĩ.

⁴ Õ'acũ pe'e cãrẽ nicũ niwĩ:

—Omocãrẽ s̄oo, cũ p̄icõrõrẽ ñe'eña.

Moisé cũ omocãrẽ s̄oo, aña p̄icõrõrẽ ñe'ecũ niwĩ. Cũ tojo ñe'ecãta, aña nimi'cũ tuacjũ dojocarõ niwũ tja.

⁵ —A'tere ĩ'arã, “Õ'acũ na ñecũsumua Abrahã, Isaa, Jacob wiogũ cãrẽ bajuapĩ”, nirãsama, nicũ niwĩ Õ'acũ.

⁶ Be'ro Õ'acũ ninemocũ niwĩ:

—Ni'cãrõacãrẽ mũ'u ya omocãrẽ mũ'u ya su'tiro doca cutiro tiropũ s̄iosõrõña, nicũ niwĩ.

Cũ tojo nicã, Moisé cũ ya omocãrẽ s̄iosõrõcũ niwĩ. Be'ro cũ ya omocãrẽ miwĩrõ, ti omocãrẽ cãmi boari omocã ĩ'acũ niwĩ.

⁷ Tere ĩ'agũ, Õ'acũ nicũ niwĩ:

—Apaturi mũ'u ya omocãrẽ mũ'u ya su'tiro doca cutiro tiropũ s̄iosõrõña tja.

Õ'acũ dutironojõta Moisé weecũ niwĩ. Cũ ya omocãrẽ miwĩrõcãta, nipe'tiro cũ upũ weronojõ añurĩ omocã tojacaro niwũ.

⁸ Be'ro Õ'acũ ninemocũ niwĩ:

—Mũ'u nimũ'tãse wee'ose me'rã ëjõpeotirã, mũ'u dutisere weetirã, apetero weerã be'ro apaturi wee'ose me'rã ëjõpeobosama.

⁹ Mũ'urẽ a'te p̄arõ mũ'u wee'ose me'rã ëjõpeoti, mũ'u dutisere weeticãma, a'tiro weeya. Diapũ acore waamí, nucũcãpũ piocũoña. Mũ'u topũ waamí piocũse nucũcãpũ dí dojorosa'a, nicũ niwĩ.

¹⁰ —Acoe, yũ'u wiogũ. Yũ'u ucũme'rĩgũ niwe'e. Todũporopũ, tojo nicã mũ'u ni'cãrõacã

yu'u mu'u me'ra ucũcã quẽ'rãrẽ añurõ ucũmasĩtisa'a. Nipe'tisetiri ucũgũ, cu'cu nisa'a, nicu niwĩ Moisé.

¹¹ Õ'acũ cãrẽ nicu niwĩ:

—¿Noa masãrẽ ucũmasĩcã weeri? ¿Noa narẽ tu'oticã, ucũticã weeri? ¿Noa narẽ ï'amasĩcã, o caperi bajuticã weeri? Yu'uta tojo weewu.

¹² Tojo weegu mu'u na masã tiropu wa'aya. Mu'u narẽ ucũcã weetamugũti. Mu'u narẽ ucũatjere yu'u mu'urẽ wereguti.

¹³ Moisé ne wa'asĩ'rĩticu niwĩ. Tojo weegu a'tiro nicu niwĩ:

—Acoe, yu'u wiogu. Apĩrẽ wa'aduticureya, nicu niwĩ.

¹⁴ Tere tu'ogu, Õ'acũ Moisé me'ra ua wa'acu niwĩ. Tojo weegu cãrẽ nicu niwĩ:

—Mu'u ma'mi Aarõ pe'e añurõ ucũme'rĩgũ nimi. Mu'u weronojõ Leví ya curuacjũ nimi. Cũ mu'urẽ põtẽrĩgũ a'tisami. Mu'urẽ ï'agũ, uputu e'catigusami.

¹⁵ Cũ me'ra ucũña. Cũ masãrẽ ucũatjere añurõ wereya. Yu'u musã puarãrẽ ucũcã weeguti. Masãrẽ, musã weeatjere queoro wereguti.

¹⁶ Mu'u Aarõrẽ ucũgũ, yu'u Õ'acũ cãrẽ ucũgũ weronojõ ucũgũsa'a. Aarõ pe'e mu'u weresere masãrẽ wereturiagusami.

¹⁷ A'tigu tuacjere miaña. Tigu me'ra peje ï'a ucũase weel'ogũsa'a, nicu niwĩ Õ'acũ.

Moisé Egíptopu majãmitojaa'que ni'i

¹⁸ Moisé cũ mañecũ Jetro ya wi'ipu dajagu, cãrẽ nicu niwĩ:

—Yu'u apaturi Egipto di'tapu wa'acã yu'ure du'uo'oya. Topu yu'u acawererã waro nisama. Na catimiti nígũ, narẽ ã'sĩ'rĩgũcoro, nicu niwĩ.

—Jau, añurõ wa'aya, ni yu'ticu niwĩ Jetro.

19 Moisé cã Madiã wãmetiropu nícterore Õ'acũ cãrẽ a'tiro nicu niwĩ:

—Egiptopu dajatojaaya. Mu'urẽ wẽjẽsĩ'rĩmi'cãrã wẽrĩpe'tiatojama.

20 Cã tojo nicã tu'ogu, Moisé cã numorẽ, cã põ'rãrẽ "Te'a" nígũ, ni'cũ wĩ'magũ burro bu'ipu narẽ miipeo, Egiptopu sũ'ori dajatojaacu niwĩ. Tojo nicã tuacju, Õ'acũ cãrẽ miaduti'cãre miacu niwĩ.

21 Be'ro Õ'acũ Moisére a'tiro nicu niwĩ:

—Yu'u mu'urẽ peje ã' a ucuasere weeĩ'omasĩcã weepu. Tojo weegu mu'u Egiptopure etagu, faraõ ã'orõpu te pejere weeĩ'oña. Yu'u pe'e faraõrẽ musãrẽ yu'rũnu'cãcã weeguti. Tojo weegu Israe curuacjãrãrẽ du'uwĩrõsome.

22 Cã tojo weecã, mu'u cãrẽ nigũsa'a: "Ësã wiogu Õ'acũ a'tiro niami: 'Israe curuacjãrã yu'u macũ, masã ma'mi weronojõ nima.

23 Yu'ure e'catipeorã wa'acã, narẽ du'uwĩrõña', mu'urẽ nitojamiapu. Mu'u pe'e narẽ du'uwĩrõtiapu. Tojo weegu mu'u macũ masã ma'mirẽ wẽjẽgũsa'a", ni werecu niwĩ Õ'acũ.

27 Moisé ma'apu wa'ari curare Õ'acũ pe'e Aarõrẽ a'tiro nicu niwĩ: "Masã marĩrõ, yucu marĩrõpu wa'a, mu'u acabiji Moisére põtẽrĩgũ wa'aya." Tere tu'ogu, Aarõ wa'a, Moisére Õ'acũ

yagu ũrũgũpu* põtẽrĩgũ wa'acu niwĩ. Topu cãrẽ bocaejagu, põtẽrĩ, añudutigũ mi'micũ niwĩ.

28 Be'ro Moisé, Aarõrẽ Õ'acũ cãrẽ were-duti'quere, tojo nicã peje cũ ã'a ucũase ã'orãsa'a ní'quere werecũ niwĩ.

29 Tu'ajanũ'cõ, na pũarãputa Israe curuacjãrã wiorãrẽ neocũurã wa'acãrã niwã.

30 Na tiropũ ejacã, Aarõ nipe'tise Õ'acũ Moisére ní'quere werepe'ocã'cũ niwĩ. Tojo nicã, masã ã'orõpũre, ã'a ucũase Õ'acũ narẽ weel'oduti'quere weel'ocũ niwĩ.

31 Masã tere ã'arã, cũ ní'quere ejõpeocãrã niwã. Õ'acũ na pi'etisere ã'a, narẽ pajaña'cã tũ'orã, cãrẽ e'catipeorã, ejaque'acãrã niwã.

5

Moisé, Aarõ faraõ me'rã ucũ'que ni'i

1 Moisé, Aarõ Israe curuacjãrã wiorã me'rã ucũca be'ro, faraõ tiropũ wa'a, cãrẽ a'tiro nicãrã niwã:

—Õ'acũ, Israe curuacjãrã wiogu, mũ'urẽ a'tiro weredutiami: “Yarã masãrẽ masã marĩrõ, yucũ marĩrõpũ du'uo'oya. Na topu yũ'ure e'catipeorã, bosenu mũ weeporãsama”, niami, nicãrã niwã.

2 Tere tũ'ogu, faraõ pe'e a'tiro yũ'ticũ niwĩ:

—¿Noanojõ niti mũsã wiogu nigũ? ¿De'ro wee cũ dutisere tũ'o, Israe curuacjãrãrẽ du'uwĩrõbosari? Mũsã “ũsã wiogu Õ'acũ” mũsã nigũrẽ masĩtisa'a. Tojo nicã Israe curuacjãrãrẽ ne du'uwĩrõsome, nicũ niwĩ.

* 4:27 4.27 Ex 3.1

³ Faraõ tojo nicã tu'orã, Moisé, Aarõ cūrē nicārã niwã:

—Õ'acũ, hebreo masã wiogu, ũsārē pōtērīgũ a'ticu niami. Tojo weerã ũsã masã marĩrō, yucu marĩrōpu wa'arãsa'a. I'tia nũmu wa'ano'rōsa'a. Topu ũsã wiogu Õ'acūrē wa'icurārē wējē, ũjũamorōpeorã wa'arãsa'a. Tojo weeticãma, duti pũrise me'rã ũsārē bu'iri da'regusami. Tojo weetigu, a'mewējēse me'rã wērĩcã weegusami, nicārã niwã.

⁴ Tere tu'ogu, faraõ pe'e a'tiro nicu niwĩ:

—Moisé, Aarõ, ¿de'ro weerã masārē da'radu'ucã weeti? Da'rarã wa'ato, nicu niwĩ.

⁵ Apeyere faraõ nicu niwĩ:

—Ni'cārōacãma Israe curuacjārã a'ti di'tapure pãjārã waro masãputima. ¿Na pãjārārē da'radu'ucã weesĩ'rĩrã weeti?

⁶ Na tojo nĩca nũmurēta faraõ su'ori da'rase dutiri masārē, tojo nicã Israe curuacjārã narē dutituriarārē a'tiro duticu niwĩ:

⁷ —Musã Israe curuacjārārē na wi'seri weerã yeese kujirire weedutirã, tábutire o'oticã'ña majã. Na basu wa'a weetjārã tábutire miirã wa'ato.

⁸ Todũporo na wi'seri weerã yee'que cujiri wee'carocã'rota weeato tja. Ne ni'cã cuji du'oticã'to. Na nijĩsijarã bajurõma a'tiro caricũma: “Te'a, marĩ wiogu Õ'acūrē e'catipeorã, wa'icurārē wējē ũjũamorōpeorã wa'arã”, nima.

⁹ Narē nemorõ tutuaro da'ranemocã weeya. Tojo weese me'rã narē nisoo weresere wãcũsome, nicārã niwã.

10 Tojo weerã sũ'ori da'rase dutiri masã, tojo nicã Israe curuacjãrã narẽ dutituriarã Israe curuacjãrã wiorã tiropũ masãrẽ weredutirã wa'acãrã niwã:

—Faraõ m̄sãrẽ ni'cãcã me'rã ne tábutire o'onemodutitiami.

11 Ni'cãrõacãrẽ m̄sã basuta tere m̄sã no'o bocaro a'masijarã wa'arãsa'a. Tojo weemirã, todũporo m̄sã yee'que cujirinũcũta yeerãsa'a tja. Ne dũosome, nicãrã niwã.

12 Tere tũ'orã, Israe curuacjãrã nipe'tiro Egip-topũ tábutire a'marã wa'acãrã niwã.

13 Faraõ sũ'ori da'rase dutiri masã, nipe'tise nũmũrĩ masãrẽ na todũporo o'o'que cujiricã'rõta o'oduticãrã niwã.

14 Tojo nicã Egipcjãrãta Israe curuacjãrã narẽ dutituriarãrẽ paamũjã, a'tiro nicãrã niwã:

—¿De'ro weerã m̄sã ñamica'a, ni'cãcã quẽ'rãrẽ todũporopũ m̄sã wee'carocã'rõta te cujirire weerã ãmũejaweti? nicãrã niwã.

15 Israe curuacjãrã narẽ dutituriarã pe'e faraõ tiropũ cũrẽ a'tiro ni wererã wa'acãrã niwã:

—Wiogu, ãsã mũ'ũrẽ da'raco'terãrẽ ¿de'ro weegu tojo ña'arõ weeti?

16 Mũ'u yarã sũ'ori da'rase dutiri masã ãsãrẽ tábutire o'otima. Tere o'otimirã, “Ticuse cujiri weeya”, nima. Tojo nicã, ãsãrẽ paama. ãsã mejãta bu'iriti'i. Wiogu, mũ'u yarã da'rase dutiri masã bu'iritima, nicãrã niwã.

17 Faraõ pe'e narẽ yũ'ticũ niwã:

—M̄sã nijĩsijarã ni'i. Tojo weerã a'tiro ninu'cũ'u: “Ësã wiogu Õ'acũrẽ wa'icũrãrẽ wẽjẽ, ãjũamorõpeorã wa'acã du'uo'oya”, ni'i.

18 Da'rarã wa'aya majã. Musãrẽ tábuti o'otimicã, toduporo musã yee'que kujiricã'rõta yeeya, nicu niwĩ.

19 Israe curuacjãrã narẽ dutituriarã faraõ "Ticuse kujirita yeeya" nicã tã'orã, diasa'ro tã'oña'cãrã niwã.

20 Na faraõ tiropu ní'cãrã wijaarã, Moisére, Aarõrẽ narẽ co'te'cãrãrẽ bocaecãrã niwã.

21 Narẽ a'tiro nicãrã niwã:

—Õ'acũ musã weepetíye'quere ì'a, musãrẽ bu'iri da'reato. Faraõ, tojo nicã ãpẽrã cûrẽ sã'ori da'rase dutiri masã ãsãrẽ ña'arõ ì'atu'tima. Musã basuta cûrẽ di'pji o'o, ãsãrẽ wẽjẽdutiã weronojõ weepã. Tojo weerã musãta bu'iriti'i, nicãrã niwã.

22 Na tojo nicã tã'ogu, Moisé Õ'acũrẽ a'tiro ni ñubue, sãrĩcu niwĩ:

—Wiogu, ¿de'ro weegu mũ'u ã'rã masãrẽ ña'arõ weeti? ¿De'ro weedutigu yũ'ure a'topu a'tidutiati?

23 Mũ'u ye cjasere yũ'u faraõ me'rã ucũnu'cãca nũnu me'rã, cũ mũ'u yarã masãrẽ nemorõ ña'arõ weenu'cũcã'mi. Mũ'u pe'e mũ'u yarã masãrẽ ne yũ'rũweticã weewe'e, nicu niwĩ.

6

1 Moisé Õ'acũrẽ sãrĩca be'ro Õ'acũ a'tiro ni yũ'ticu niwĩ:

—Ni'cãrõacã mũ'u yũ'u faraõrẽ weeatjere ì'agũsa'a. Yũ'u tutuase me'rã narẽ wijacã weeguti. Yũ'u tutuasere ì'agũ, Egiptopu nirãrẽ wijadutigusami, nicu niwĩ Õ'acũ.

2 Õ'acũ apetero Moisére ucũgũ, a'tiro nicu niwĩ:

—Yũ'u Õ'acũ, musã wiogu ni'i.

3 Abrahãrẽ, Isaare, Jacore ucũgũ, “Õ'acũ tu-tuayũ'rũnu'cãgũ ni'i”, ni werewũ. Tojo nimigũ, yũ'u wãme waro pe'ere werebajurẽtiwũ. Yũ'uta ni'i Õ'acũ musã wiogu niwũaguta.

4 Apeyema tja, “Musã pãrãmerã nituriarãrẽ Canaá di'tare o'oguti” ni, na me'rã apowũ. Na ti di'tare apesecjãrã weronojõ níni'wã yujupũ.

5 Ni'cãrõacãrẽ Israe curuacjãrã pi'eticã ï'agũ, Egiptocjãrã narẽ upũtu da'raduticã ï'agũ, yũ'u na ñecũsumũa nituriarã me'rã apo'quere wãcũ'u.

6 Tojo weegu Israe curuacjãrãrẽ a'tiro ni wereya: “Yũ'u Õ'acũ, musã wiogu, musã Egiptocjãrã dutise doca nirãrẽ na tutuaro da'radutipesere wijata'aguti. Yũ'u tutuaro me'rã, Egiptocjãrãrẽ bu'iri da're, musãrẽ yũ'rãweticã weeguti.

7 Musã, yarã masã nirãsa'a. Yũ'u Õ'acũ, musã wiogu nigũsa'a. Tojo weese me'rã musã yũ'ure 'Õ'acũ, ãsã wiogu nimi', nirãsa'a. 'Cũta ãsãrẽ Egiptocjãrã dutise doca ní'cãrãrẽ wijacã weeami; na tutuaro me'rã da'radutipesere wijata'ami', nirãsa'a.

8 Yũ'u Abrahãrẽ, Isaare, Jacore o'oguti níca di'tapũ musãrẽ miagũsa'a. Te musã ye di'ta nidojarosa'a. Yũ'u Õ'acũ, musã wiogu ni'i”, nicu niwĩ.

9 Moisé a'tere Israe curuacjãrãrẽ wereturiacu niwĩ. Upũtu Egiptocjãrã narẽ da'radutipeyucã,

bujaweti, wăcūtutuadu'ucārā niwā. Tojo weerā Moisé narē ní'quere yu'titicārā niwā.

¹⁰ Tere ĩ'agũ, Ő'acũ Moisére nicu niwĩ:

¹¹ —Faraō tiropu wa'aya. Wa'a, cūrē Israe curuacjārārē ti di'tapu nirārē wijadutiya.

¹² Moisé pe'e Ő'acūrē a'tiro yu'ticu niwĩ:

—Israe curuacjārā yu'ure ne cārō yu'titima. Nemorō faraō pūrīcā yu'titismi. Yu'cu ucūgũ ne me'rītisa'a, nicu niwĩ.

¹³ Tere tu'ogu, Ő'acũ Moisére, Aarōrē Israe curuacjārārē, tojo nicā faraōrē a'tiro ni weredutigu o'ócū niwĩ tja:

—Ő'acũ Israe curuacjārā Egiptopu nirārē ũsārē miwjadutiami, ni wereya, nicu niwĩ.

Aarō, Moisé ñecũsumu ye curaricjārā wāme ni'i

¹⁴ Israe curuacjārā masā ma'misumu ā'rā nicārā niwā:

Jacob macũ Rubén, masā ma'mi nicu niwĩ. Cũ pō'rā Hanoc, Falú, Hezrón, Carmi nicārā niwā. Ā'rā Rubén ya curuacjārā nicārā niwā.

¹⁵ Simeó pō'rā a'ticūrā nicārā niwā: Jemuel, Jamín, Ohad, Jaquín, Zohar, Saúl nicārā niwā. Cũ Saúl cananeo di'tacjō macũ nicu niwĩ. Ā'rā Simeó ya curuacjārā nicārā niwā.

¹⁶ Leví ciento treinta y siete cū'marĩ caticu niwĩ. Masā ma'mi me'rā nu'cā, téé nituogu me'rā cū pō'rā a'tiro wāmeticārā niwā: Gersón, Coat, Merari.

¹⁷ Gersón pō'rā a'ticūrā nicārā niwā: Libni, Simei.

18 Coat ciento treinta y tres cũ'marĩ caticu niwĩ. Cũ pō'rã a'ticũrã nicãrã niwã: Amram, Izhar, Hebrõ, Uziel.

19 Merari pō'rã a'ticũrã nicãrã niwã: Mahli, Musi nicãrã niwã. ã'rã Leví ya curuacjãrã masã ma'mi me'rã nu'cã, téé nituogu me'rã nicãrã niwã.

20 Amram cũ wãmeo Jocabed me'rã numoticu niwĩ. Na Aarõ, Moisére pō'rãticãrã niwã. Amram ciento treinta y siete cũ'marĩ caticu niwĩ.

21 Izhar pō'rã a'ticũrã nicãrã niwã: Coré, Nefeg, Zicri.

22 Uziel pō'rã a'ticũrã nicãrã niwã: Misael, Elzafán, Sitrí.

23 Aarõ Elisabet wãmetigore numoticu niwĩ. Co Aminadab macõ Naasón* acabijo nico niwõ. Na a'ticũrã pō'rãticãrã niwã: Nadab, Abihú, Eleazar, Itamar.

24 Coré pō'rã a'ticũrã nicãrã niwã: Asir, Elcana, Abiasaf. Na Coré ya curuacjãrã nicãrã niwã.

25 Ni'cũ Aarõ macũ Eleazar, Futiel wãmetigu macõ ni'cõrẽ numoticu niwĩ. Co Finees wãmetigure pō'rãtico niwõ. Leví ya curuacjãrã masã ma'mi me'rã nu'cã, téé nituogu me'rã nicãrã niwã.

26 Aarõ, Moiséreta Õ'acũ Israe curuacjãrãrẽ Egipto di'tapu ní'cãrãrẽ sũ'ori miiwijaduticu niwĩ. Na ye curari me'rã tojo weeduticu niwĩ.

27 Náta tja Israe curuacjãrãrẽ Egiptopure mii-wijarãti ní'rã, faraõ me'rã ucũcãrã niwã.

* **6:23 6.23** Naasón Aminadab macũ masã ma'mi nicu niwĩ. Num 1.7

Õ'acũ Moisére, Aarõrẽ piji'que ni'i

28-29 Õ'acũ Egiptopũ Moisé me'rã cũ ucũca numurẽ, cõrẽ a'tiro nicũ niwĩ:

—Yũ'u Õ'acũ, musã wiogũ ni'i. Nipe'tise yũ'u mũ'urẽ wereatjere faraõ, Egiptocjãrã wiogũre wereapa.

30 Moisé pe'e cõrẽ yũ'ticu niwĩ:

—Wiogũ, yũ'uma yũ'u ucũse ne, to wa'awe'e. Tojo weegũ faraõ yũ'u ucũsere ne yũ'titigusami, nicũ niwĩ Moisé.

7

1 Moisé tojo nicã tu'ogu, Õ'acũ cõrẽ nicũ niwĩ:

—Ĩ'aña majã. Mũ'u faraõrẽ ucũcã, yũ'u basu cõrẽ ucũgũ weronojõ tu'oña'gũsami. Mũ'u ma'mi Aarõ pe'e mũ'urẽ ucũbosagusami.

2 Mũ'u Aarõrẽ nipe'tise yũ'u dutisere weregusa'a. Be'ro cũ pe'e faraõpũre Israe curuacjãrãrẽ ti di'tapũ nirãrẽ wijadutigũ ucũgũsami.

3-4 Yũ'u pe'e cõrẽ musãrẽ yũ'runu'cãcã weeguti. Peje apeyenojõ ĩ'a ucũasenojõrẽ Egiptopũre weel'omicã, faraõ musã sãrĩsere yũ'tisome. Egiptopũre yũ'u tutuasere ĩ'ogũti. Queoro narẽ bu'iri da'regũ, to Egiptopũ nirã yarã masãrẽ wijacã weeguti.

5 Egiptopũre yũ'u tutuasere ĩ'oca be'ro, tojo nicã Israe curuacjãrãrẽ miijacã be'ro, Egiptocjãrã yũ'u wiogũ ni'i nisere masĩrãsama, nicũ niwĩ Õ'acũ.

6 Moisé, Aarõ Õ'acũ cũ duti'caronojõta queoro weecãrã niwã.

⁷ Na faraõ me'rã ucũcaterore Moisé ochenta cũ'marĩ cꝛocꝛ niwĩ. Aarõ pe'e ochenta y tres cũ'marĩ cꝛocꝛ niwĩ.

Aarõ cũ tuacjꝛ queti ni'i

⁸ Õ'acũ Moisére, Aarõrẽ nicꝛ niwĩ:

⁹ —Faraõ mꝛsãrẽ apeyenojõ weeĩ'oduticã, Aarõ cũ ya tuacjꝛe mii, nucũcãpꝛ faraõ tiro doquecũudutiya. Cũ tojo weecã, tigꝛ tuacjꝛ añã dojorosa'a, nicꝛ niwĩ.

¹⁰ Moisé, Aarõ, faraõ tiropꝛ cũ me'rã ucũrã wa'acãrã niwã. Õ'acũ duti'caronojõta weecãrã niwã. Aarõ cũ tuacjꝛe faraõ, tojo nicã cũrẽ da'raco'terã põtëorõpꝛ doquecũucꝛ niwĩ. Cũ tojo weecãta, tigꝛ tuacjꝛ añã dojocarõ niwũ.

¹¹ Tojo weecã ï'agũ, faraõ pe'e cũ yarã masĩrĩ masãrẽ, tꝛ'oña'rĩ masãrẽ pijicꝛ niwĩ. Na quẽ'rã na masĩsere mejãrõta weecãrã niwã.

¹² Na ye tuasepagure nanꝛcũ doquecũucãrã niwã. Tepagunꝛcũ añã dojocarõ niwũ. Aarõ yagꝛ tuacjꝛ pe'e masĩrĩ masã, tꝛ'oña'rĩ masã yepagure ba'ape'ocã'carõ niwũ.

¹³ Tojo wa'amicã, faraõ pe'e Õ'acũrẽ yꝛ'rũnũ'cãcꝛ niwĩ. Õ'acũ “Tojo wa'arosa'a” ní'caronojõta ne yꝛ'titicꝛ niwĩ.

Õ'acũ dí me'rã bu'iri da're'que ni'i

¹⁴ Moisé, Aarõ faraõ tiropꝛ wijáaca be'ro Õ'acũ Moisére a'tiro nicꝛ niwĩ:

—Faraõ yꝛ'titi, ne Israe curuacjãrãrẽ wijacã weetĩmi.

¹⁵ Namiacã ñamicure, cũ diapꝛ bu'ari cura cũ me'rã ucũrã wa'aya. To dia sumutopꝛ co'teapa.

Mu'u yagu tuacju aña dojocã wee'cu me'rã wa'aya.

16 Topu faraõrẽ a'tiro niña: “Õ'acũ, hebreo masã wiogu, mu'urẽ a'tiro nidutigu yu'ure o'oami: 'Yarã masãrẽ yucu marĩrõ, masã marĩrõpu yu'ure e'catipeorã wa'acã, du'uo'oato', niami. Mu'u pe'e ne 'Jau' niwe'e.

17 Tojo weegu Õ'acũ a'tiro niami: 'Ni'cãrõacã me'rã yu'u wiogu nisere masĩgũsa'a', niami. Yu'u, Moisé, yagu tuacju me'rã acore paapo'ocã, aco dí dojorosa'a.

18 Wa'i wẽrĩrãsama. Te aco ãrĩse dojorosa'a. Tere yabirã, Egiptocjãrã ne sĩ'rĩsome”, Õ'acũ Moisére tojo ni wereduticũ niwĩ faraõrẽ.

19 Õ'acũ Moisére a'tiro ninemocũ niwĩ:

—Aarõrẽ a'tiro niña: “Nipe'tise maarĩrẽ, o'majã maarĩacãrẽ, tojo nicã ditararire, nipe'tise aco posetisenojõ Egiptopu nisere mu'u yagu tuacju me'rã s̄oo, wẽjẽtuato. Tojo weecã, aco na yucu co'ripu nise, ãtã me'rã wee'queparupu nise dí dojorosa'a”, nicũ niwĩ.

20 Moisé, Aarõ Õ'acũ duti'caronojõta weecãrã niwã. Aarõ cũ yagu tuacjure diapu paapo'ocu niwĩ. Faraõ, cũ docacjãrã ã'orõpu tojo weecu niwĩ. Tojo weecã, te aco dí dojocarõ niwũ.

21 Wa'i wẽrĩcãrã niwã. Aco ãrĩse tojacaro niwũ. Tojo weerã Egiptocjãrã masã ne te acore s̄rĩticãrã niwã. Nipe'tiro Egipto cjase aco dí dojope'tia wa'acaro niwũ.

22 Tojo wa'amicã, Egiptocjãrã tu'oña'rĩ masã na masĩse me'rã mejãrõta weecãrã niwã. Faraõ

Õ'acũrẽ yu'rũnu'cã, Õ'acũ cũ ní'caronojõta Moisé, Aarõ na nisere ne tu'oticu niwĩ.

²³ Faraõ tu'oronojõ o'ogu, majãmitojaa, cũ ya wi'ipũ wa'a wa'acu niwĩ.

²⁴ Nipe'tirã Egiptocjãrã aco añuse na waatje perire dia sumutopũ se'ecãrã niwã. Dia cjase pe'e ne sĩ'rĩse mejẽta nicaro niwũ.

Õ'acũ oma me'rã bu'iri da're'que ni'i

²⁵ Õ'acũ diare dí dojocã wéeca be'ro ni'cã semana yu'rũcaro niwũ.

8

¹ Titare Õ'acũ Moisére nicu niwĩ:

—Faraõ tiropu wa'a, cũrẽ a'tiro niña: “Õ'acũ a'tiro niami: ‘Yarã masãrẽ du'uo'oya. Na yu'ure ejõpeorã wa'ato.

² Mu'u narẽ du'uwĩrõticãma, oma me'rã nipe'tiro Egiptopure bu'iri da'regati.

³ Diapure oma yu'rũmajãrãsama. Na mu'u wiogũ nirĩ wi'ipure sãjãárãsama. Mu'u cãrĩrĩ tucũpure, mu'u cãrĩpesaropure, mu'u docacjãrã wiorã ye wi'seripure, nipe'tirã mu'u yarã masã nirõpure sãjãárãsama. Mu'u pã ãjũase wi'seripure, tojo nicã pã tuumorẽse co'ripure sãñarãsama.

⁴ Na oma mu'u bu'ipũ bu'pupejarãsama. Mu'u docacjãrã wiorã bu'ipũ, mu'u yarã masã bu'ipũ bu'pupejarãsama’ ”, nicu niwĩ.

⁵ Õ'acũ Moisére werenemocu niwĩ:

—Aarõrẽ cũ yagu tuacju me'rã nipe'tise maarĩrẽ, maarĩacãpure, ditararipure sũoo,

wějĕtuato. Cũ tojo weecã, oma tepu ní'cãrã majãa, Egipto di'tapure mu'mua wa'arãsama.

⁶ Tere tu'ogu, Aarõ Egipto di'tapu nise aco bu'ipu cũ tuacjure síoo, wějĕtuocu niwĩ. Cũ tojo weecã, oma pãjãrã nipe'tiro ti di'tapure tuuse'sa wa'acãrã niwã.

⁷ Tojo nimicã, tu'oña'rĩ masã, masĩrĩ masã quẽ'rã mejãrõta weecãrã niwã. Egipto di'tapure oma bajuacã weecãrã niwã.

⁸ Tere ĩ'agũ, faraõ Moisére, Aarõrẽ pijidutio'ocu niwĩ. A'tiro nicu niwĩ:

—Musã wiogu Ô'acũrẽ oma yu'u, tojo nicã yarã masã tiro nirãrẽ pe'ticã weedutiya. Mu'u tojo weecã, mu'u yarã masãrẽ wa'icũrãrẽ wějĕ, Ô'acũrẽ ũjũamorõpeodutigũ du'uo'ogati, nicu niwĩ.

⁹ Moisé faraõrẽ yu'ticu niwĩ:

—¿De'ro nicã mu'urẽ, mu'u docacjãrã wiorãrẽ, mu'u yarã masãrẽ sērĩbosacã uasari? Yu'u sērĩcã, oma mu'urẽ, mu'u ya wi'ipure marĩrãsama. Diapu dia'cũ tojarãsama.

¹⁰ —Ñamiacãta sērĩbaque'oya, nicu niwĩ faraõ.

Moisé pe'e cũrẽ yu'ticu niwĩ:

—Mu'u nĩrõnojõta wa'arosa'a. Te me'rã ne apĩ Ô'acũ ũsã wiogu weronjõ tutuagu marĩmi nisere masĩgũsa'a.

¹¹ Oma mu'u wiogu nirĩ wi'ipureta pe'tirãsama. Pe'ti, diapũ dia'cũ tojarãsama. Mu'urẽ, mu'u docacjãrã wiorãrẽ, mu'u yarã masãrẽ caribonemosome, nicu niwĩ.

¹² Tu'ajanu'cõ Moisé, Aarõ faraõ ya wi'ipũ ní'cãrã wijaa wa'acãrã niwã. Be'ro Moisé

Õ'acūrē “Oma Faraōrē o'ó'cārāre pe'ticā weeya” ni, sērīcū niwī.

¹³ Õ'acū Moisé cū sērī'caronojōta weecū niwī. Oma wi'seripū ní'cārā, wíjaropū ní'cārā, cāpūpū ní'cārā wērīpe'tia wa'acārā niwā.

¹⁴ Masā na oma wērī'cārārē seeneocūucārā niwā. Nipe'tiropū ña'arō ūrīcaro niwū.

¹⁵ Oma pe'ticā ĩ'amigū, faraō na marīcā ĩ'agū, Õ'acūrē yu'rūnū'cāgū, Moisé, Aarō na ucūserē ne tū'osī'rīticū niwī. Õ'acū cū ní'caronojōta wa'acaro niwū.

Õ'acū moarā dími'rīrācā me'rā bu'iri da're'que ni'i

¹⁶ Õ'acū Moisére nicū niwī:

—Aarōrē cū yagū tuacjūre síoo, nucūcāpū di'tamarārī nisere paacūudutiya. Tojo weecā, nipe'tiro Egiptopūre moarā dími'rīrācā pājārā bajarāsama, nicū niwī.

¹⁷ Cū duti'caronojōta weecārā niwā. Aarō cū tuacjūre síoo, nucūcāpū paacūucū niwī. Cū tojo weecāta, nipe'tise di'tamarārī Egiptopūre moarā dími'rīrācā pājārā dojocārā niwā. Na masārē, wa'icūrārē nu'rīcārā niwā.

¹⁸ Masīrī masā, tū'oña'rī masā quē'rā na weeī'omasīse me'rā moarā dími'rīrācā pājārārē bajurēsī'rīcārā nimiwā. Pōtēoticārā niwā. Na moarā dími'rīrācā masārē, wa'icūrārē nu'rīcārā niwā.

¹⁹ Na tojo wee pōtēotirā, faraōrē nicārā niwā:

—A'te Õ'acū cū tutuaro me'rā weese ni'i, nicārā niwā.

Tojo wa'amicã, faraõ pe'e Õ'acũrẽ
yũ'rũnũ'cãgũ, na ucũsere ne tũ'oticũ niwĩ.
Õ'acũ cũ ní'caronojõta weecũ niwĩ.

Õ'acũ nurũrũa me'rã bu'iri da're'que ni'i

²⁰ Be'ro Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—Faraõ ñamiacã ñamicure diapũ bu'agusami.
Tojo weerã mũsã maata wã'cã, cũrẽ a'tiro nirã
wa'apa: “Õ'acũ a'tiro niami: ‘Yarã masãrẽ
yũ'ũre e'catipeorã wa'acã du'uo'oya.

²¹ Mũ'ũ narẽ du'uo'oticãma, mũ'ũrẽ, mũ'ũ
docacjãrã wiorãrẽ, mũ'ũ yarã masãrẽ, mũsã
ye wi'seripũre nurũrũarẽ o'ógũti. Egiptocjãrã
ye wi'seripũ nurũrũa mu'mua wa'arãsama.
Mejãrõta nucũcãpũ quẽ'rãrẽ mu'murãsama.

²² Tojo wa'ari curare Gosén di'ta pe'ema, yarã
masã na nirõrẽ ne ni'cũ nurũrũ marĩgũsami.
Mũ'ũ faraõ, te me'rã yũ'ũ Õ'acũ, a'ti di'tapũ
nisere masĩgũsa'a.

²³ A'tiro weecã, yarã masãrẽ, mũ'ũ yarã me'rã
dũcawaasere masĩgũsa'a. A'te yũ'ũ tojo nise
ñamiacãta tojo wa'arosa'a', niami Õ'acũ”, ni
werecũ niwĩ Moisé.

²⁴ Cũ ní'caronojõta wa'acaro niwũ. Faraõ
ya wi'ipũre, tojo nicã cũ docacjãrã wiorã
ye wi'seripũre nurũrũa pãjãrã waro añurõ
na'itĩ'arõ tuusãjãacãrã niwã. Nipe'tiro Egiptocjãrã
na nirõpũre tojo wa'acaro niwũ. Na
nurũrũa pãjãrã niyũ'rũarã, ti di'tare añurõ
mu'muyũ'rũa, dojorẽbutiacãrã niwã.

²⁵ Tojo wa'acã, faraõ Moisére, Aarõrẽ pijidu-
tio'ocũ niwĩ. A'tiro nicũ niwĩ:

—Õ'acūrē wa'icūrārē wējē, ũjũamorōpeorā wa'aya. Mejō a'ti di'tapure wijaticā'ña.

²⁶ Moisé cūrē yu'ticū niwī:

—Ne queoro nitirocoro. Ūsā wiogu Ō'acūrē wa'icūrārē wējē ũjũamorōpeorā, Egiptocjārā pe'ema na wa'icūrā na ějōpeorā wiori nima. Tojo weerā na Egiptocjārā ũsā wa'icūrā na ějōpeorārē ũjũamorōpeocā ĩ'arā, ũsārē ũtāperi me'rā doquewējēbosama.

²⁷ Ūsā i'tia nūmu wa'aro, yucū marīrō, masā marīrōpu wa'arāsa'a. Topū Ō'acū ũsā wiogure cū duti'caronojōta wa'icūrārē wējē, ũjũamorōpeorāsa'a, nicū niwī.

²⁸ Tere tu'ogu, faraō nicū niwī:

—To pūrīcārē masā marīrōpu wa'aya. Topū musā wiogu Ō'acūrē wa'icūrārē wējē, ũjũamorōpeoya. Yoaropū waro wa'aticā'ña. Yu'u quē'rārē sērībosapa, nicū niwī.

²⁹ Moisé cūrē yu'ticū niwī:

—Maata a'to ní'cū wijaaguta, Ō'acū yu'u wiogure sērīgūti. Ńamiacāta nurūrūa mu'u tiropure, mu'u docacjārā wiorā tiropure, mu'u yarā masā tiropure marīrāsama. Mu'u “A'tiro weegūti” ni weecā, tojo nicā Israe curu-acjārārē, Ō'acū ũsā wiogure wa'icūrārē wējē ũjũamorōpeodutigu du'uo'ocā, tojo wa'arosa'a, nicū niwī Moisé.

³⁰ Moisé faraō ya wi'ipū ní'cū cū wijáaca be'roacāta Ō'acūrē sērīcū niwī.

³¹ Ō'acū Moisé cū sērī'caronojōta weecū niwī. Nurūrūa faraō tiropū, cū docacjārā wiorā tiropū,

cũ yarã masã tiropu ní'cãrã wijaape'tia wa'acãrã niwã.

³² Na pe'ticã ì'amigũ, faraõ Õ'acũrẽ yu'rũnu'cãgũ, Israe curuacjãrãrẽ du'uo'oticu niwĩ tja.

9

Õ'acũ wa'icũrã ecarãrẽ bu'iri da'regu wẽrĩcã wee'que ni'i

¹ Õ'acũ Moisére a'tiro nicu niwĩ:

—Faraõ tiropu wa'a, a'tiro niña: “Õ'acũ, hebreo masã wíogu, a'tiro niami: ‘Yarã masãrẽ yu'ure e'catipeorã wa'acã du'uo'oya.

² Mu'u du'uo'oronojõ o'ogu, narẽ du'uticã,

³ Õ'acũ cũ tutuasere ì'ogũ, mu'u yarã wa'icũrã cãpũpu nirãrẽ bu'iri da'regusami. Narẽ duti pũrise waro wã'cãrõsa'a. Cabayua, burroa, cameyoa, wecuã, oveja wẽrĩrãsama.

⁴ Õ'acũ Egiptocjãrã yarã wa'icũrãrẽ wẽrĩcã weegusami. Israe curuacjãrã yarã pe'ea ne ni'cũ wẽrĩsome'”, nicu niwĩ.

⁵ Õ'acũ cũ bu'iri da'reatji numũrẽ cũutojacu niwĩ. A'tiro niami:

—Ñamiacã tere tojo weeguti, niami.

⁶ Ape numu cũ tojo ní'quere weecu niwĩ. Nipe'tirã wa'icũrã Egiptocjãrã yarã wẽrĩpe'tia wa'acãrã niwã. Israe curuacjãrã yarã pe'e ne ni'cũ wẽrĩticu niwĩ.

⁷ Faraõ Israe curuacjãrã yarã wa'icũrãrẽ ì'adutigũ o'ócũ niwĩ. Na yarã ne ni'cũ wa'icu wẽrĩticu niwĩ. Tojo wa'acã ì'amigũ, Õ'acũrẽ

yu'rũnu'cãgũ, Israe curuacjãrãrẽ ne du'uo'oticũ niwĩ.

Õ'acũ bipisepa me'rã bu'iri da're'que ni'i

⁸ Õ'acũ Egipcjãrã yarã wa'icũrãrẽ bu'iri da'rẽca be'ro Moisére, Aarõrẽ nicũ niwĩ:

—Pã na ãjãarõ cjase nujãrẽ ni'cã omocã ejaturo õrẽmiiña. Moisé faraõ i'orõ u'mũarõpu tere doquestemorõato.

⁹ Te nujã añuse marãrĩ tojarosa'a. Nipe'tiro Egipito di'tapure se'sa wa'arosa'a. Se'sa, masãrẽ, wa'icũrãrẽ bipisepa wa'acã weerosa'a, nicũ niwĩ Õ'acũ.

¹⁰ Tojo weerã Moisé, Aarõ pã ãjãarõ cjase nujãrẽ mii, faraõ tiropũ cũ me'rã ucũrã wa'acãrã niwã. Topũ Moisé te nujãrẽ doquestemorõcũ niwĩ. Cũ tojo weecã, masãrẽ, wa'icũrãrẽ na upũ nipe'tiropũ bipisepa wa'acaro niwũ.

¹¹ Egipcjãrã masĩrĩ masã, tu'oña'rĩ masã quẽ'rã ãpẽrã weronojõta bipisepa wa'ano'cãrã niwã. Tojo weerã Moisére ne põtẽoticãrã niwã.

¹² Õ'acũta faraõrẽ Moisére, Aarõrẽ yu'rũnu'cãcã weecũ niwĩ. Tojo weegũ Õ'acũ Moisére ní'caronojõta Moisé, Aarõ na ucũsere ne yu'titicũ niwĩ.

Õ'acũ yũsũase aco peri bu'a'que peri paca me'rã bu'iri da're'que ni'i

¹³ Be'ro Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—Ñamiacã ñamicure wã'cã, faraõrẽ a'tiro nigũ wa'aya: “Õ'acũ, hebreo masã wiogu, a'tiro niami: ‘Yarã masãrẽ yu'ũre e'catipeorã wa'acã du'uo'oia.

14 Ni'cārōacāma mū'urē, mū'u docacjārā wiorārē, mū'u yarā masārē ɸpɸtu waro bu'iri da'reguti. Te me'rā mū'u masīgūsa'a ne apī a'ti di'tapure yu'u weronojō nigú marīmi.

15 Yu'u tutuasere ĩ'ogū, ni'cāti me'rāta mū'urē, mū'u yarā masārē bu'iri da're, wējēpe'otojabopā. A'ti di'tapɸ nimi'cārā bajudutipe'tiatobjabopā.

16 Mū'urē yu'u tutuasere ĩ'ato nígū, wējētīwɸ. Tojo nicā masā nipe'tise di'tacjārā yu'ure masīato nígū, tojo weewɸ.

17 Tojo weemicā, mū'u pe'e yarā masārē cā'mota'agɸ, ne du'uo'owe'e.

18 Mū'urē a'tiro weeguti. Ñamiacā a'ti orata yusɸase aco peri bu'a'que peri paca burucā weeguti. Ne ni'cāti Egiptopure tojo wa'ati'quere wa'acā weeguti.

19 Tojo weegɸ mū'u yarā wa'icūrārē mejēcā wa'ari nígū, añurō nūrōña. Tojo nicā, nipe'tise mū'u cāpūpɸ cɸosere nūrōpe'oya. Te yusɸase aco peri bu'a'que peri paca burɸpejaro, masārē, wa'icūrārē wi'i po'peapɸ nitirārē wējēpe'orosa'a, ' " nicɸ niwī Ō'acū.

20 Ni'cārērā faraō docacjārā wiorā tere tɸ'oyurā, uicārā niwā. Tojo weerā narē da'rawā ñaco'terārē, wa'icūrārē wi'i po'peapɸ cūucārā niwā.

21 Āpērā pe'e tere wiopesase me'rā tɸ'oticārā niwā. Tojo weerā narē da'rawā ñaco'terārē, wa'icūrārē cāpūpɸ cūucārā niwā.

22 Be'ro Ō'acū Moisére nicɸ niwī:

—Mũ'u ya omocãrẽ u'muarõpu sïomorõña. Mũ'u tojo weecã, nipe'tiro Egiptopure yusuase aco peri bu'a'que peri paca burũrosa'a. Te peri masãrẽ, wa'icũrãrẽ, yucupagure, cãpũpu ote'quere nipe'tiro Egiptopu nisere burũpejarosa'a, nicu niwĩ.

²³ Moisé cũ ya omocãrẽ u'muarõpu sïomorõcu niwĩ. Cũ tojo weecã, Õ'acũ bupo paase, ya'base o'ócũ niwĩ. Tojo nicã yusuase aco peri bu'a'que peri paca di'tapure burũcã weecu niwĩ. Nipe'tiro Egiptopure te peri burũ, tu-use'sanũcãcaro niwũ.

²⁴ Bupo ya'ba, yusuase aco peri bu'a'que peri paca ne tojanũcãrõ marĩrõ burũnu'cũcaro niwũ. Egiptopure ne ni'cãti tocãrõ tutuaro burũticaro niwũ.

²⁵ Te peri paca nipe'tiro Egiptopure topu nisere mütõdijocã'caro niwũ. Masãrẽ, wa'icũrãrẽ, yucupagure, otesere tojo weecaro niwũ. Tojo nicã, topu nise nipe'tise yucupagure doquewi'redijocã'caro niwũ.

²⁶ Tojo wa'amicã, Gosén di'ta pe'ema Israe curuacjãrã tirore ne ni'cã pe burũticaro niwũ.

²⁷ Tojo wa'acã ã'agũ, faraõ Moisére, Aarõrẽ pijidutio'ocu niwĩ. Narẽ a'tiro nicu niwĩ:

—Yũ'u ña'arõ weepã. Yũ'uta bu'iriti'i. Tojo nicã yũ'umasã quẽ'rã bu'iritima. Õ'acũ pũrĩcã bu'iri moomi.

²⁸ Æputu waro bupo paase, yusuase aco peri bu'a'que peri paca burũsere tu'oña'toja'a. Põtẽotisa'a. Tojo weegu musãrẽ du'uwirõgũti majã. Musã Õ'acũrẽ ũsã ye cjasere sërĩbosaya. Yũ'u musãrẽ du'uo'oguti, nicu niwĩ faraõ.

29 Moisé cūrē yu'ticu niwī:

—Maata a'ti macāpūre wijagu, Ō'acūrē sērī ñubuegu, ya omocārē sīomorōgūti. Tojo weecā, aco bu'a'que peri paca burunemosome. Bupo paanemosome. Te me'rā nipe'tiro a'ti nucūcā “Ō'acū ye ni'i” nisere masīrāsa'a.

30 Yu'u pe'e mu'u weesetisere añurō masī'i. Mu'u, tojo nicā mu'u docacjārā wiorā, Ō'acū yu'u wioḡure ne wiopesase me'rā tu'oña'we'e, nicu niwī Moisé.

31 Cebada pupiropu weecaro nimiwū. Lino pe'e o'oro weecaro nimiwū. Tojo weero na ote'quere añurō doquemūtōcā'caro niwū.

32 Trigo, centenoa pūrīcā be'ropu pupisa'a. Tojo weero tea mejēcā wa'aticaro niwū.

33 Moisé faraō tiropu ní'cu ti macāpu wijagu, cū ye omocārīrē sīomorō, Ō'acūrē sērīcu niwī. Cū tojo weeri curata maata aco bu'a'que peri paca buradu'ucaro niwū. Tojo nicā acoro pejadu'ucaro niwū. Bupo quē'rā paadu'ucu niwī.

34 Tojo wa'acā ī'amigū, faraō Ō'acūrē yu'rūnu'cācu niwī. Cū docacjārā wiorā quē'rā mejārōta yu'rūnu'cārā niwā.

35 Ō'acū Moisé me'rā toduporopu ní'caronojōta faraō Israe curuacjārārē ne du'uo'oticu niwī.

10

Ō'acū mū'mūrīwi'ia me'rā bu'iri da're'que ni'i

1 Ō'acū Moisére nicu niwī:

—Faraō me'rā ucūgū wa'aya. Yu'uta cūrē, tojo nicā cū docacjārā wiorārē mū'urē yu'rūnu'cācā

weearu. Narē yu'u tutuase, ĩ'a ucuasenojōrē weeĩ'ogũti nígu, tojo weearu.

² Tojo nicā, mu'u pō'rārē, mu'u pāramerārē yu'u Egiptocjārārē bu'iri da're'quere, ĩ'a ucuae weeĩ'o'quere wereturiato nígu, tojo weearu. Tojo weerā “Yu'u Ō'acũ, musā wiogũ ni'i” nisere masīrāsa'a, nicu niwĩ Ō'acũ.

³ Cũ tojo níca be'ro Moisé, Aarō faraō me'rā ucūrā wa'acārā niwā:

—Ō'acũ, hebreo masā wiogũ mu'urē a'tiro nidutiami: “Yu'u weesere ĩ'amigũ, yu'u dutiro ne weewe'e. Yarā masārē yu'ure e'catipeorā wa'acā du'uo'oya.

⁴ Mu'u du'uo'oticāma, ñamiacāta mu'murīwi'ia a'ti di'tare a'ticā weeguti.

⁵ Tojo weerā mu'murīwi'ia pājārā niyucā, di'ta ne bajusome. Aco bu'a'que peri paca buru, doquewējē du'a'quere ba'arāsama. Tojo nicā cāpūpu yucupagu nise pūrīrē ba'ape'ocā'rāsama.

⁶ Mu'u ya wi'ire, mu'u docacjārā wiorā ye wi'serire, nipe'tirā Egiptocjārā ye wi'serire mu'mua wa'arāsama. Mu'u ñecūsũma, mu'u pacūsũma na ninu'cācaterore ĩ'ati'quere, téé ni'cārōacāpu quē'rārē musā ĩ'ati'quere ĩ'arāsa'a”, nicu niwĩ.

Tojo nitojaguta, Moisé majāminu'cā, faraō ya wi'ire wijaa wa'acu niwĩ.

⁷ Tere tu'orā, faraō docacjārā wiorā cūrē a'tiro nicārā niwā:

—¿De'ro nicāpu marīrē ā'rī ña'arō weedu'ugusari? Ō'acũ na wiogure e'catipeorā wa'acā, narē du'uo'ocā'ña. Cũ marī ya di'tare

dojorẽpe'otojami. ¿Mũ'u tere ĩ'aweti? nicārã niwã.

⁸ Faraõ Moisére, Aarõrẽ pijiduticũ niwĩ. Narẽ a'tiro nicũ niwĩ:

—Õ'acũ, musã wiogũre e'catipeorã wa'aya. Wereya. ¿Noa wa'arãsari musã me'rã?

⁹ Moisé yu'ticũ niwĩ:

—Ësãpũma Õ'acũ ya bosenũmu pajiri bosenũmu nirõ wee'e. Tojo weerã wĩ'marã, ma'mapjia, bũcũrã ũsã me'rã wa'arãsama. Tojo nicã ũsã yarã ovejare, wecũare miarãsa'a.

¹⁰ Faraõ cũrẽ yu'ticũ niwĩ:

—Yũ'ure musã nũmosãnumia, wĩ'marã me'rã du'uo'ogũsami, ni wãcũmisa'a. Yũ'u narẽ ne du'uo'osome. Yũ'u ĩ'acã pe'ema, musã ña'arõ wãcũsere masĩno'o.

¹¹ Niwe'e. Musã ũaro weesome. Diacjũta Õ'acũrẽ e'catipeosĩ'rĩrã, ũmua dia'cũ wa'aya, nicũ niwĩ faraõ.

Tojo nitoja, faraõ Moisére, Aarõrẽ cũ tiro nirãrẽ cõ'awĩrõduticũ niwĩ.

¹² Be'ro Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—Mũ'mũrĩwi'ia bajuato nígũ, Egipto di'tare mũ'u omocãrẽ síoo, wẽjẽtuoya. Mũ'u tojo weecã, nipe'tiropũ se'sa wa'arãsama. Nipe'tise yũũase aco peri bũ'a'que peri paca bũũ, doquewẽjẽ dũ'a'quere ba'ape'ocã'rãsama, nicũ niwĩ.

¹³ Moisé Egiptopũre cũ tuacjũre síoo, wẽjẽtuocũ niwĩ. Õ'acũ ũmũco, ñami wĩ'rõrõ mujĩpũ mujãtiro pe'e me'rã wẽeona'ia, wẽeobo'reacã weecũ niwĩ. Ape nũmu bo'reacã wĩ'rõrõ wẽeose me'rãta mũ'mũrĩwi'ia a'ticãrã niwã.

14 Na ti di'tare nipe'tiropu tuuse'sanu'cã wa'acãrã niwã. Todapoporu ne ni'cãti ticurã pãjãrã mu'murĩwi'ia marĩcãrã niwã. Be'ropu quẽ'rãrẽ ï'ano'ña marĩrãsama majã.

15 Pãjãrã niyucã, di'ta ne bajuticaro niwũ. Cãpũpu na ote'que dũca, tojo nicã yucudũca aco bu'a'que peri buru, doquewẽjẽ du'a'quere nipe'tiro Egiptopure ba'ape'ocã'cãrã niwã.

16 Tojo wa'acã ï'agũ, faraõ sojaro me'rã Moisére, Aarõrẽ pijidutiĩagũ, a'tiro nicu niwĩ:

—Õ'acũ musã wiogure, tojo nicã musãrẽ ña'arõ weeasu.

17 Ni'cãrõacã waroma yu'u ña'arõ wee'quere acobojoya. Õ'acũrẽ yu'ure sãrĩbosaya ã'rã mu'murĩwi'ia ña'arõ weerãrẽ cõ'abosacã, nicu niwĩ faraõ.

18 Moisé ti wi'ipu ní'cu wijaa, faraõ sãrĩduti'caronojõ Õ'acũrẽ sãrĩbosacu niwĩ.

19 Tojo weegu Õ'acũ wĩ'rõ mujĩpũ majãtiro pe'e a'ti'quere mujĩpũ sãjãrõ pe'e dũcayucu niwĩ. Te wĩ'rõ tutuaro me'rã mu'murĩwi'iare Maa Sõ'arĩ maapu wẽequeñocã weecu niwĩ. Tojo weecã, Egiptopure ne mu'murĩwi'ia du'saticãrã niwã.

20 Õ'acũ pe'e faraõrẽ Moisére yu'rũnu'cãcã weecu niwĩ. Tojo weegu faraõ Israe curuacjãrãrẽ du'uo'oticu niwĩ.

Õ'acũ na'itĩ'ase me'rã bu'iri da're'que ni'i

21 Õ'acũ mu'murĩwi'ia me'rã bu'iri da'rëca be'ro Õ'acũ Moisére nicu niwĩ:

—Nipe'tiro Egiptopure na'itĩ'ato nígũ, u'muarõ pe'e mũ'u ya omocãrẽ sĩomorõña. Ʋpũtu na'itĩ'arõ waro wa'ato, nicũ niwĩ.

²² Moisé cũ ya omocãrẽ sĩomorõca be'ro, i'tia numũ Egiptopure Ʋpũtu na'itĩ'acaro niwũ.

²³ Tojo wa'ari curare ne ni'cũ Egiptopũ nirã a'merĩ ĩ'ati, ne aperopũ wa'amasĩticãrã niwã. Tojo wa'amicã, Israe curuacjãrã ye wi'seri pe'ea bo'reyu nicaro niwũ.

²⁴ Tojo weegũ faraõ Moisére pijiduti, a'tiro nicũ niwĩ:

—Õ'acũ mũsã wiogure e'catipeorã wa'aya. Mũsã numosãnumiarẽ, mũsã põ'rãrẽ miaña. Mũsã yarã oveja, wecũa pe'ema a'to cũũña, nicũ niwĩ.

²⁵ Moisé pe'e a'tiro yũ'ticũ niwĩ:

—Niwe'e. Ʋsã yarã wa'icũrãrẽ du'uo'oya. Náta Õ'acũ ũsã wiogure e'catipeorã wẽjẽ, ũjũamorõpeoajã nima.

²⁶ Tojo weerã ũsã yarã wa'icũrãrẽ miape'ocã'rãsa'a. Ne ni'cũrẽ cũusĩ'rĩtisa'a. Ʋsã Õ'acũrẽ ũjũamorõpeoajãrẽ beserãtirã Ʋarãsa'a. Topũ ejarã, ũsã Õ'acũrẽ ũjũamorõpeoajãrẽ ñamarãnojõrẽ Ʋarã Ʋabosa'a, masĩtisa'a, nicũ niwĩ.

²⁷ Õ'acũ pe'e faraõrẽ cũrẽ yũ'rũnũ'cãcã weecũ niwĩ. Tojo weegũ faraõ Israe curuacjãrãrẽ du'uo'oticũ niwĩ.

²⁸ Apeyema faraõ Moisére a'tiro nicũ niwĩ:

—Wa'aya a'tore. Ne apaturi yũ'u tiro a'titicã'ña. Apaturi yũ'u tiro a'tigu, boa wa'agũsa'a.

29 Cũ tojo nicã tu'ogu, Moisé faraõrẽ yu'ticu niwĩ:

—Añurõ wéégũ, tojo ni'i. Apaturi mu'urẽ ï'anemosome, nicũ niwĩ Moisé.

11

Õ'acũ masã ma'misũmũa wẽrĩse me'rã bu'iri da're'que ni'i

¹ Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—Ni'cãti faraõrẽ, tojo nicã Egiptocjãrã masãrẽ bu'iri da'retũogutigu wee'e majã. A'te be'ro faraõ musãrẽ du'uo'ogũsami, du'uo'ogu pe'e. Mejõ nipe'tise musã ye me'rã cõ'awĩrõbutiagũsami.

² Ni'cãrõacãrẽ Israe curuacjãrã umũarẽ, numiarẽ Egiptocjãrã na pu'to nirãrẽ uru, plata me'rã wee'quere sêrĩdutiya, nicũ niwĩ.

³ Õ'acũ Egiptocjãrãrẽ Israe curuacjãrãrẽ ï'a, e'caticã weecu niwĩ. Apeyema tja faraõ docacjãrã wiorã, tojo nicã ti di'tacjãrã Moisére wiopesase me'rã ï'acãrã niwã.

⁴ Moisé faraõrẽ niçu niwĩ:

—A'tiro niami Õ'acũ: “Ñami deco nicã nipe'tiro Egiptopũre sijagusa'a.

⁵ Yu'u to sijari curare nipe'tirã Egiptocjãrã põ'rã masã ma'misũmũa faraõ macũ cũrẽ wiogu sãjãducayuacjũ me'rã, téé cũrẽ da'raco'tego trigo ãrũagõ macũ, tojo nicã wa'icũrã bajuamũ'tã'cãrã wẽrĩrãsama.

⁶ Tojo wa'acã, nipe'tiro Egiptopũre caricũ utirãsama. Todũporopũ ne ni'cãti tocã'rõ uti-tiwã. Be'ropũ quẽ'rãrẽ ne apaturi tocã'rõ uti-some majã”, niami.

⁷ Israe curuacjārã wa'tero pe'ema ne ni'cũ masũrẽ, ne ni'cũ wa'icũre diayi tu'tisome. Tojo weese me'rã musã Õ'acũ Egiptocjārãrẽ, Israe curuacjārãrẽ ducawaasere masĩrãsa'a.

⁸ Be'ro nipe'tirã mu'u doca wiorã nirã yu'u tiro a'ti, ejaque'atjãrã, “Wa'agusa'a nipe'tirã Israe curuacjārã me'rã”, nirãsama. Na yu'ũre tojo niticãma, yu'u wa'asome, nicu niwĩ Moisé.

Tojo nitoja, Moisé uase me'rã faraõ ya wi'ire wijaa wa'acu niwĩ.

⁹ Be'ro Õ'acũ Moisére nicu niwĩ:

—Faraõ musã sêrĩsere yu'tisome. Cũ o'óticãma, yu'u tutuasere wee'ionemono'rõsa'a Egipto di'tapũre, nicu niwĩ Õ'acũ.

¹⁰ Moisé, Aarõ me'rã Õ'acũ ní'caronojõta faraõrẽ peje wee'ionemocãrã niwã. Õ'acũ pe'e faraõrẽ narẽ yu'rũnu'cãcã weecu niwĩ. Tojo weegu faraõ Israe curuacjārãrẽ du'uo'oticu niwĩ.

12

Israe curuacjārã Egiptopũre na wija'que ni'i

¹ Õ'acũ Moisére, Aarõrẽ Egiptopũ nirãrẽ a'tiro ni werecu niwĩ:

² “A'ti mujĩpũ musãrẽ mejõ nirĩ mujĩpũ mejõta nirõsa'a. A'ti cũ'marẽ ne ninu'cãrĩ mujĩpũ nirõsa'a.

³ Nipe'tirã Israe curuacjārãrẽ a'tiro ni wereya: ‘A'ti mujĩpũ diez nirĩ nũmu nicã, ni'cã wi'icjãrã ni'cũ oveja wĩ'magũrẽ o cabracãrẽ ñe'e cõoyuya.

⁴ Ni'cã wi'icjãrã pejetirã nicã “Cũ wa'icũre ba'ape'otibosa'a” nĩrã, a'tiro weerãsa'a. Musã ya wi'i pu'to nirĩ wi'icjãrãrẽ pijio, sa'ori

ba'arāsa'a. Musā ba'aro ejatuaro “Ticūrā masā nima” ni, eti ba'arāsa'a.

⁵ Cū wa'icū ni'cā cū'ma cūogu, umu ne duti moogū, cāmi marīgū niato. Cū oveja wī'magū o cabracā niato.

⁶ Cū wa'icūre ñe'e, cūoyuya. Téé a'ti mujīpū catorce nirī nūmūpū cūotūorāsa'a. Musā nipe'tirā Israe curuacjārā, ni'cā wi'icjārā ñamica'a na'ique'ari cura wa'icūre wējērāsa'a.

⁷ Be'ro te díre mīí, musā wa'icūre ba'ari wī'i sope sumutorire wa'rerāsa'a.

⁸ Ñamipū te pecame'epū pūo'que di'ire, tá sū'ese me'rā morē'quere ba'arāsa'a. Tojo nicā pā bucūase me'rā morēti'quere ba'arāsa'a.

⁹ Ne cā'rō catise di'ire, ne do'a'que di'ire ba'aticā'ña. Wa'icū cū dūpoa, cū dū'pocārī, cū ũ'tamisī nipe'tise me'rā pecame'epū pūono'ato.

¹⁰ Tere ape nūmūpū ba'arāti nírā, ne dū'aticā'ña. Dū'sacāma, mejō ũjūape'ocā'ña.

¹¹ Su'ti, sapatu sãña, musā tuacjūre cūo, sojaro me'rā ba'arāsa'a. Yū'ū Ō'acū Egiptopūre yū'rūasere wācūrī nūmū ni'i.

¹² Ti ñamita yū'ū nipe'tiro Egiptopūre yū'rūagūsa'a. Tojo yū'rūagū, nipe'tirā Egiptocjārā masā ma'misūmūarē wējēgūsa'a. Tojo nicā na yarā ecarā umūa bajuamū'tā'cārārē wējēgūsa'a. Nipe'tirā Egiptocjārā ējōpeorānojōrē bu'iri da'regūti. Yū'ū Ō'acū, musā wiogū weretojapū.

¹³ " 'Musā dí wa're'que wi'serire ī'agū, “Israe curuacjārā te wi'seripū nima”, ni masīgūsa'a. Tojo weegū Egiptocjārārē wējēgū, te díre ī'agū,

diacjũ yu'rua wa'agusa'a. Ne ni'cũ musã wẽrĩsome.

14 A'ti nũmũrẽ musã wãcũsiruturãsa'a. Tere wãcũrã, ni'cã bosenuũ yu'u Ō'acũrẽ weepeerãsa'a. Musã ti bosenuũrẽ weepeerã, tojo weenu'cũcã'rãsa'a. Cũ'marĩnucũ musã, musã be'rocjãrã quẽ'rã ti bosenuũrẽ weenu'cũcã'rãsama. A'te dutisere musãrẽ cũu'u.

15 Siete nũmũrĩ pã bucuase me'rã morẽti'quere ba'arãsa'a. Bosenuũ nu'cãrĩ nũmũ me'rã musã ye wi'seripũre pã bucuacã weesere ne cuoticã'ña. No'o te siete nũmũrĩrẽ pã bucuase me'rã morẽ'quere ba'arãnojõ Israe curuacjãrã me'rã nimi'cãrã cõ'awĩrõno'rãsama.

16 Bosenuũ nu'cãrĩ nũmũ musã nerẽ, yu'ure e'catipeori nũmũ nirõsa'a. Yapatiri nũmũ quẽ'rãrẽ nerẽ, yu'ure e'catipeori nũmũ nirõsa'a. Te nũmũrĩrẽ ne da'raticã'ña. Ba'ase dia'cũrẽ do'acã, añurõsa'a.

17 Pã bucuase me'rã morẽti'quere ba'ari bosenuũrẽta musãrẽ nipe'tirã Egiptopũ ní'cãrãrẽ miiwijagusa'a. Tojo weerã musã ti nũmũrẽ bosenuũ weepeerãsa'a. Cũ'marĩnucũ musã, musã be'rocjãrã quẽ'rã ti bosenuũrẽ tojo weenu'cũcã'rãsa'a. Musãrẽ te dutisere cũu'u.

18 Nimũ'tãrĩ mujĩpũ pã bucuase me'rã morẽti'quere ba'arãsa'a. Catorce nirĩ nũmũ ñamica'a me'rã ba'anũ'cã, téé veintiuno nirĩ nũmũ ti mujĩpũrẽta ñamica'apũ ba'atũorãsa'a.

19 Musã ye wi'seripũre siete nũmũrĩ ne pã bucuase me'rã morẽ'que marĩato. No'o ni'cũ pã bucuase me'rã morẽ'quere ba'agũnojõ, Israe

curuacjũ waro, o ape macãcjũ Israe curuacjãrã me'rã nisetigunojõ quẽ'rã cõ'awĩrõno'gũsami.

20 Tere wãcũrã, musã pã bucũase me'rã morẽ'quere ba'aticã'ña. Musã no'o nirõ ti bosenuũ nicã, pã bucũase me'rã morẽ'que marĩrõ ba'aya' ", ni werecu niwĩ Õ'acũ.

21 Be'ro Moisé nipe'tirã Israe curuacjãrã wiorãrẽ pijidutio'ocũ niwĩ. A'tiro nicũ niwĩ: "Wa'aya. Wa'a, oveja wĩ'magũrẽ o cabracãrẽ ñe'e, musã ya wi'icjãrãrẽ ecarãtirã miitia. Miiti, Õ'acũ Egiptopure yu'rũari nuũurẽ ba'acjũre wẽjẽña.

22 Díre ni'cã pajopũ cũuña. Be'ro hisopo wãmetiri siti cja dũpũ mii, te díre yosoya. Be'ro sope nipe'tiro sumutorire wa'reya. Bo'reati dũporo ne ni'cũ musã ye wi'seripũ ní'cãrã wi-jaaticã'ña. Topũta tojacã'ña.

23 Õ'acũ Egiptocjãrã masã ma'misũũarẽ wẽjẽgũ wa'agũ, wi'serire yu'rũagũ, sope sumutorire dí wa're'quere í'agũ, ti wi'ire diacjũ yu'rũagũsami. Tojo weegũ Õ'acũ cũrẽ wereco'tegũ masãrẽ wẽjẽgũrẽ musã ye wi'serire sãjãcã cã'mota'agũsami.

24 A'te dutise cũu'quere musã, musã pãrãmerã nituriarã wiopesase me'rã cuonu'cũrãsa'a. Musã be'rocjãrã quẽ'rãrẽ a'te dutise ninu'cũcã'rõsa'a.

25 Õ'acũ cũ ní'caronojõta cũ musãrẽ 'O'oguti' níca di'tapure sãjãca be'ro a'ti bosenuũurẽ weenu'cũrãsa'a.

26 Musã põ'rã musãrẽ '¿A'ti bosenuũ de'ro nisĩ'rĩrõ weeti?' ni sãrĩtiña'cã,

27 *musã* a'tiro *yũ'tiya*: 'Õ'acũrẽ *ẽjõpeorã*, ã'rĩnojõ *ovejare* a'ti *bosenũmũnojõrẽ wẽjẽno'o*. Õ'acũ *Egiptocjãrã* *masã* *ma'misũmũarẽ* *wẽjẽcaterore* cũ *Israe* *curuacjãrã* *ye* *wi'seri* *pe'ere* *diacjũ* *yũ'rũacu* *niwĩ*. A'tiro *wéégũ*, *marĩ* *acawererã* *Israe* *curuacjãrãrẽ* *yũ'rũocu* *niwĩ'*, *ni* *wereya*", *nicũ* *niwĩ* *Moisé*.

Tere *tũ'orã*, *Israe* *curuacjãrã* Õ'acũrẽ *e'catipeorã*, *paamu'rĩque'acãrã* *niwã*.

28 *Be'ro* *nipe'tise* Õ'acũ *Moisére*, *Aarõrẽ* *wee-* *duti'caronojõta* *weecãrã* *niwã*.

Egiptocjãrã masã ma'misũmũa na wẽrĩ'que ni'i

29 *Ñami* *deco* *nicã*, Õ'acũ *nipe'tirã* *Egiptocjãrã* *masã* *ma'misũmũarẽ* *wẽjẽcũ* *niwĩ*. *Faraõ* *ti* *di'ta* *wiogũ* *macũ* *masã* *ma'mi* *me'rã* *wẽjẽnũ'cã*, *téé* *bu'iri* *da'reri* *wi'ipũ* *dujirã* *põ'rã* *masã* *ma'misũmũapũre* *wẽjẽtũocu* *niwĩ*. *Tojo* *nicã* *wa'icurã* *bajuamũ'tã'cãrãrẽ* *wẽjẽcũ* *niwĩ*.

30 *Tojo* *wa'acã*, *faraõ*, *tojo* *nicã* *nipe'tirã* cũ *docacjãrã* *wiorã*, *nipe'tirã* *Egiptocjãrã* *ti* *ñamirẽ* *wã'cãpe'tia* *wa'acãrã* *niwã*. *Nipe'tiro* *Egiptopũre* *bujawetirã* *uti*, *caricũcãrã* *niwã*. *Ne* *ni'cã* *wi'i* *masã* *ma'mi* *wẽrĩtiri* *wi'i* *du'saticaro* *niwũ*.

31 *Ti* *ñamita* *faraõ* *Moisére*, *Aarõrẽ* *pijidut-* *tio'ocu* *niwĩ*. *Narẽ* *a'tiro* *nicũ* *niwĩ*:

—A'tore *yarã* *masã* *me'rã* *ninemoticã'ña*. *Wi-* *jaya*. *Musã*, *nipe'tirã* *Israe* *curuacjãrã* *me'rã* *wa'aya*. *Musã* *ni'caronojõta* *musã* *wiogũ* Õ'acũrẽ *e'catipeorã* *wa'aya*.

32 Musã wa'caronojõta musã yarã ovejare, wecuare miaña. Yu'ure Õ'acürẽ sërĩbosapa, nicu niwĩ.

33 Egiptocjãrã Israe curuacjãrãrẽ na ya di'tare sojaro me'rã wa'aduticãrã niwã. "Na maata wijaticãma, ùsã quẽ'rã wërĩpe'tia wa'abosa'a", ni wãcũcãrã niwã.

34 Tojo weerã Israe curuacjãrã na pã weeatjere, bucuase marĩrõ miacãrã niwã. Te morẽse co'ripu na ye su'ti caseri me'rã oma weetjãrã wuacãrã niwã.

35 Tojo nicã Moisé cũ duti'caronojõta Egiptocjãrãrẽ uru me'rã wee'quere, plata me'rã wee'quere, tojo nicã su'tire sërĩcãrã niwã.

36 Õ'acũ Egiptocjãrãrẽ apeyenojõ tu'saro me'rã Israe curuacjãrãrẽ o'ocã weecu niwĩ. A'tiro weerã Egiptocjãrãrẽ na cuomi'que wapatisenojõrẽ miape'ocãrã niwã.

Israe curuacjãrã na Egiptore wija'que ni'i

37 Israe curuacjãrã Ramsés wãmetiri macãpu ní'cãrã wija, Sucot wãmetiropu wa'acãrã niwã. Ùmua seiscientos mil wa'tero du'pocã me'rã wa'acãrã niwã. Numia, wĩ'marã ba'paqueoya marĩrõ nicãrã niwã.

38 Na me'rã pãjãrã Israe curuacjãrã nitirã, tojo nicã pãjãrã oveja, wecuwa wa'acãrã niwã.

39 Egiptocjãrã Israe curuacjãrãrẽ sojaro me'rã wa'aduticãrã niwã. Tojo weerã Israe curuacjãrã na ba'atjere apoyuticãrã niwã. Na pã weeatje bucuase marĩrõ na Egiptopu miiti'que me'rã opa caseri wee, pũ'oba'acãrã niwã.*

* 12:39 12.39 Opa caseri wee, pũ'o, ãjũperã weronojõ weeba'acãrã niwã.

40 Na Israe curuacjārã cuatrocientos treinta cū'marĩ Egiptopure nicārã niwã.

41 Ticuse cū'marĩ wa'ari nãmurẽta Egiptopure Õ'acũ yarã masã doce curari nirã wijape'ticārã niwã.

42 Ti ñamirẽ Õ'acũ narẽ añurõ ï'anurũ co'tecũ niwĩ. Egiptopũ nirãrẽ miiwijaguti nígũ, tojo weecũ niwĩ. Tojo weerã cū'marĩnacũ Israe curuacjārã Õ'acũ ti ñamirẽ narẽ co'te'quere wãcũrã, cãrĩtibo'reasama.

13

O'mecurua, pecame'e ñjũrĩ põ'rã me'rã Õ'acũ ma'arẽ ï'o'que ni'i

17 Faraõ Israe curuacjārãrẽ du'uwiñõcaterore Õ'acũ narẽ filisteo masã nirĩ di'ta yu'rutẽrĩrĩ ma'apũ miaticũ niwĩ. Ti ma'a diacjũca ma'a nimicã, a'tiro wãcũcũ niwĩ: “Filisteo masã na me'rã a'mewẽjẽsĩ'rĩcã, na uirã, a'mewẽjẽrõnojõ o'orã, Egiptopũ dajatojabosama”, nicũ niwĩ.

18 Tojo weegũ Maa Sõ'arĩ maapũ wa'adutigũ, masã marĩrõ, yucũ marĩrõ nirĩ ma'a pe'e be'toawã'cãcã weecũ niwĩ. Israe curuacjārã Egipto di'tare wjarã, surara a'mewẽjẽrã wa'arã weronojõ wijawã'cãcãrã niwã.

19 Moisé cũ José mijĩ ye õ'arĩ mejãrẽ miacũ niwĩ. Toduporopũ José Israe curuacjārãrẽ tojo weeduticũ niwĩ. Titare José narẽ nicũ niwĩ:

“Õ'acũ musãrẽ diacjũta weetamugũ a'tigusami. Te tojo wa'acã, ye õ'arĩ mejãrẽ musã

miaña. Õ'acũ wãme me'rã 'Tojota weerãti', niña", nicu niwĩ.

²⁰ Israe curuacjãrã Sucore wija, téé Etam wãmetiro masã marĩrõ, yucu marĩrõ sumutopu tojaque'acãrã niwã.

²¹ Õ'acũ na dũporo wa'ayucu niwĩ. Æmucjore o'mepõ'rã me'rã narẽ ma'a sũ'ori i'ogũ, ba'paticu niwĩ. Ñami pe'ere ni'cã pecame'e ãjũrĩ põ'rã me'rã, narẽ sĩ'oo, ba'paticu niwĩ. Cũ tojo weecã, ñami, æmucõ wa'amujãcãrã niwã.

²² O'mepõ'rã pe'e æmucore na dũporo æ'mutãcaro niwũ. Ñami pe'ema pecame'e ãjũrĩ põ'rã æ'mutãcaro niwũ. Tojo dia'cũ wa'anu'cũcã'caro niwũ.

14

Israe curuacjãrã Maa Sõ'arĩ maajore pẽ'a'que ni'i

¹ Israe curuacjãrã Etãpu nirĩ cura Õ'acũ Moisere a'tiro nicu niwĩ:

² "Israe curuacjãrãrẽ majãmitojatidutiya. Narẽ Pi-hahiot wãmetiri macã põtëorõ, Baal-zefón pu'topu tojaque'adutiya. To Migdol, Maa Sõ'arĩ maa wa'tero toja'a. Na topu maa sumutopu na ye wi'seriacãrẽ bua, tojaque'ato.

³ Na tojo weecã, faraõ a'tiro wãcũgũsami: 'Ã'rã Israe curuacjãrã no'o apero wa'amasõtima. Na masã marĩrõ, yucu marĩrõpu wisinu'cũbajaque'atima', nigũsami.

⁴ Faraõrẽ yu'ure yu'rũnu'cãcã weeguti. Tojo weegu Israe curuacjãrãrẽ ñe'esĩ'rĩgũ, siru-tugusami. Cũ tojo weecã, yu'æ pe'e cãrẽ, cũ yarã

surarare docaque'acã weegu, yu'u tutuasere i'ogũti. Nipe'tirã Egiptocjãrã tojo wa'acã i'arã, 'Yu'u wiogu ni'i' nisere masĩrãsama", nicu niwĩ Õ'acũ. Israe curuacjãrã cũ tojo duti'caronojõta weecãrã niwã.

⁵ Egiptocjũ wiogu na du'tiwija'que quetire tu'ogu, cũ, cũ docacjãrã wiorã me'rã na wãcũ'quere mejẽcã ducayu, a'tiro nicãrã niwã: "¿Marĩ de'ro weerã Israe curuacjãrãrẽ du'uo'omiapari? Na marĩrẽ da'raco'terã nimiamã", nicãrã niwã.

⁶ Maata faraõ cũ a'mewẽjẽse cabayua wejese pawu tũrũsepawure apoduticu niwĩ. Cũ yarã surara pãjãrã me'rã Israe curuacjãrãrẽ sirutucu niwĩ.

⁷ To wa'agu, seiscientopawu, tũrũse añusepawure miacu niwĩ. Tojo nicã, nipe'tise Egipto cjase surara yepawure miacu niwĩ. Tepawunacũ ni'cũ surara wiogu wa'acu niwĩ.

⁸ Õ'acũ faraõrẽ cũrẽ yu'rũnu'cãcã weecu niwĩ. Tojo weegu faraõ Israe curuacjãrãrẽ sirutucu niwĩ. Na pe'e wjarãpũta uiro marĩrõ wijatojacãrã niwã.

⁹ Egiptocjãrã yarã surara du'pocã me'rã wa'arã, cabayua pesarã me'rã, na ye a'mewẽjẽsepawu me'rã Israe curuacjãrãrẽ siruturã wa'acãrã niwã. Narẽ Maa Sõ'arĩ maa sumutopu tojaque'arãrẽ emujãcãrã niwã. To Pihahiroto pu'topu Baal-zefón põtẽorõpu tojacãrã niwã.

¹⁰ Israe curuacjãrã faraõ, tojo nicã Egiptocjãrã na pu'to a'ticã i'arã, ucucãcãrã niwã. Tojo weerã Õ'acũrẽ weetamuse upũtu sãrĩcãrã niwã.

11 Moisére a'tiro nicārã niwã:

—¿Egiptopure masã wērĩcã yaase peri marĩrĩ? ¿Ûsãrẽ topu ní'cãrãrẽ a'to masã marĩrõ, yucu marĩrõpu wērĩdutigu miitiri? ¿De'ro weeacju Egiptopu ní'cãrãrẽ a'topu miitiri?

12 Ûsã Egiptopu nĩrã quẽ'rã mu'urẽ a'tereta ucũmiwũ: “Ûsãrẽ cariboticã'ña. Ûsã Egiptocjãrãrẽ da'rawã'ñaco'tecã, tojo ï'acã'ña,” nĩmiwũ. Nĩ'cãrõacãma masã marĩrõ, yucu marĩrõpu ùsã wērĩcã ña'a ni'i. Narẽ da'raco'terã ninu'cũcã nemorõ añubopã, nicārã niwã.

13 Na tojo nicã, Moisé narẽ yu'ticu niwĩ:

—Mũsã uiticã'ña. Totã tojaque'aya. Õ'acũ ni'cãcã mũsãrẽ yu'rũoatjere ï'arãsa'a. Egiptocjãrã mũsã ni'cãcã ï'arãrẽ ne apaturi ï'anemosome.

14 Õ'acũ cũ basu mũsãrẽ a'mewẽjẽbosagusami. Tojo weerã ne wãcũque'titicã'ña, nicu niwĩ.

15 Be'ro Õ'acũ Moisére nicu niwĩ:

—¿De'ro weegu yu'ure weetamuse sãrĩgũ caricũti? Israe curuacjãrãrẽ pijio, wa'adutiya.

16 Mu'u tuacjure maajopure sũoña. Mu'u tojo weecã, maa deco me'rã dũcawatirosa'a. Israe curuacjãrã aco marĩ, bopori ma'apu pẽ'arãsama.

17 Yu'u pe'e Egiptocjãrãrẽ mũsãrẽ ña'arõ wãcũcã weeguti. Tojo weerã mũsãrẽ wẽjẽsĩ'rĩrã siruturãsama. Na tojo weecã, faraõrẽ, cũ yarã surarare, cũ ye tũrũsepawure, surara cabayua pesarãrẽ yu'u tutuayu'rũasere ï'ogũsa'a.

18 Yu'u faraõrẽ, cũ ye tũrũsepawure, surara cabayua pesarãrẽ docaque'acã wéeca be'ro Egip-

tocjārã yu'ure “Diacjũta Õ'acũ wiogu nimi”, ni masĩrãsama, nicu niwĩ Õ'acũ.

19 Cũ tojo ni ucũrĩ curata Õ'acũ cũ basuta nimigũ, cũrẽ wereco'tegu weronojõ upũsãjãnu'cã* na siro pe'e sirutunu'cãcu niwĩ. Tojo nicã o'mepõ'rã na dũporo u'mutãmi'caro quẽ'rã na siro pe'e tja sirutunu'cãcaro niwũ.

20 Tojo wee ti põ'rã Egiptocjārã surara, Israe curuacjārã decore ejanu'cãcaro niwũ. Ñamipũ ti o'mepõ'rã Egiptocjārãrẽ na'iatĩ'acã weecaro niwũ. Israe curuacjārã pe'ema bo'reyucaro niwũ. Tojo weerã Egiptocjārã ti ñamirẽ Israe curuacjārãrẽ ne ãmũticãrã niwã.

21 Moisé cũ ya omocãrẽ maajopũre sionu'cũcu niwĩ. Cũ tojo weeri cura Õ'acũ mujĩpũ mujãtiro pe'e cjase wĩ'rõrẽ uputu wẽetuucã weecu niwĩ. Te wĩ'rõ nipe'tiro ti ñamirẽ wẽetuubo'reacaro niwũ. Tojo weero ti maajore puaperi ducawaticaro niwũ. A'tiro wee Õ'acũ ti maajore bopori ma'a wa'acã weecu niwĩ.

22 Di'ta boposãjãrõpũ Israe curuacjārã pẽ'acãrã niwã. Topũre puã ta'tiajo aco ducawaano'caro niwũ. Bu'i pe'e ape tũ'rũjo, siro pe'e ape tũ'rũjo nicaro niwũ.

23 Faraõ yarã surara, cũ ye tũrũsepawũ me'rã Israe curuacjārã be'ro ti maajo decopũ narẽ sirututuocãrã niwã.

24 Bo'reati dũporo Õ'acũ ujuĩrĩ põ'rã, o'mecuruapũ nígũ, Egiptocjārã surarare

* 14:19 14.19 Ī'aña Gn 16.7 docapũ oja'quere.

ĩ'adijocũ niwĩ. Tojo ĩ'adijotjĩagũ, narẽ no'o ɯaro wa'ama'acã weecũ niwĩ.

²⁵ Tojo nicã na ye tũrũsepawũre tũrũsepa wetiwijacã weecũ niwĩ. Tojo weerã ɯmũñarõ wa'amasĩticãrã niwã. Tere ĩ'arã, Egiptocjãrã a'tiro nicãrã niwã:

—ĩ'Te'a, Israe curuacjãrãrẽ tocã'rõta sirutudu'urã marĩ! Õ'acũ marĩrẽ ĩ'atu'tigu, narẽ a'mewějẽbosagu weemi, nicãrã niwã.

²⁶ Be'ro Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—Mũ'ɯ ya omocãrẽ ti maajopũre sĩaña tja. Mũ'ɯ tojo weecã, aco dũcawaanũ'cõmi'que Egiptocjãrã bu'ipũ paamio, na ye tũrũsepawũ, na surara cabayua bu'ipũ ní'cãrãrẽ miope'orosa'a, nicũ niwĩ.

²⁷ Tojo weegu Moisé cũ ya omocãrẽ ti maajo bu'ipũ sĩaocũ niwĩ. Bo'reari cura mejãrõta ti maajo ní'caronojõta tojacaro niwũ. Na Egiptocjãrã du'tisĩ'rĩmirã, aco paamiono'cãrã niwã. Tojo wee Õ'acũ narẽ ti maapũ miodijocũ niwĩ.

²⁸ Tojo wa'acã, tũrũsepawũ, surara cabayua pesa'cãrã, nipe'tirã surara, ti maajopũ Israe curuacjãrãrẽ siruturã wa'ami'cãrã mirĩpe'tia wa'acãrã niwã. Ne ni'cũ faraõ yarã yũ'rũwetiticãrã niwã.

²⁹ Tojo wa'amicã, Israe curuacjãrã pe'e ti maajore di'ta boposãjãrõpũ pẽ'acãrã niwã. Aco pũa ta'tiajo dũcawaano'caropũ, ni'cãrõ bu'i pe'e, apero siro pe'e nirõrẽ pẽ'acãrã niwã.

³⁰ Ti numũ nicã, Õ'acũ Israe curuacjãrã Egiptocjãrã dutise doca ní'cãrãrẽ yũ'rũweticã weecũ niwĩ. Israe curuacjãrã Egiptocjãrã wẽrĩ'cãrã mejãrãrẽ ti maa sumutopũ cũñacã ĩ'acãrã niwã.

31 Israe curuacjārã Õ'acũ cũ tutuayũ'ruase me'rã Egiptocjārãrẽ tojo docaque'acã weecã ĩ'arã, Õ'acũrẽ wiopesase me'rã ĩ'a, cũrẽ ějõpeocãrã niwã. Moisé, Õ'acũ dutisere da'raco'tegũ quẽ'rãrẽ ějõpeocãrã niwã.

15

Moisé Õ'acũrẽ basapeo'que ni'i

1 Õ'acũ Egiptocjārãrẽ maajopũ miope'ocã ĩ'arã, Moisé, tojo nicã Israe curuacjārã a'te basasere cũrẽ basapeocãrã niwã:

“Õ'acũ añubutiario cũ waparãrẽ docaque'acã weewĩ.

Cabayua pesa'cãrãrẽ pajiri maajopũ doqueñojã, mirĩdijacã weewĩ.

Tere wãcũgũ, cũrẽ basapeoguti.

2 Õ'acũ yũ'u wiogũ yũ'ũre tutuacã weemi.

Cũrẽ wãcũgũ, basapeo'o.

Cũta yũ'ũre ĩ'atu'ti'cãrãrẽ yũ'ũre yũ'rũweticã weemi.

Cũ, yũ'u ějõpeogũ Õ'acũ nimi.

Cũrẽ basapeoguti.

Cũ yũ'u pacũ ějõpeo'cũ nimi.

Cũrẽ e'catipeoguti.

3 Õ'acũ a'mewẽjẽrĩ masũ tutuagũ weronojõ nimi.

Cũrẽ 'Mũ'u wiogũta ni'ĩ', nino'o.

4 Õ'acũ, faraõ ye tũrũsepawũ, tojo nicã cũ yarã surarare Maa Sõ'arĩ maajopũ mirĩdijacã weewĩ.

Cũ yarã wiorã a'mewẽjẽtutuayũ'rurã, Maa Sõ'arĩ maajopũ mirĩ boawã.

5 Na dia po'peapu ūtāperi nūcūrō weronojō di'adijawā.

Ti maa ū'cūarī maajo miidijawu.

6 Ō'acū, yu'u wiogu, mu'u ya omocā diacjūcamocā me'rā mu'urē ī'atu'tigure wējēpe'owu.

Ti omocā me'rāta mu'u tutuasere ī'ano'o.

7 Mu'u tutuayurūase me'rā, mu'u me'rā a'mewējērārē mejō nirā tojacā weewu.

Mu'u uase pecame'e ūjūrī pō'rā tá boposājāsere ūjūarō weronojō narē pe'owu.

8 Mu'u ē'quēa me'rā ejerimiquejo, acore ducawaa, pūaperi tuuneocūuwū.

Te pā'cōrī paca pūaperi nu'cāejawu.

Maa decopu bu'aro weronojō ne a'meña'ma'atiwu.

9 Mu'urē ī'atu'tigu pe'e a'tiro wācūcu nimiwī:

'Narē sirutu, ēmūgūti.

Yu'u na cūosere ē'ma, ducawaaguti.

Yu'u no'o miisī'rīrō miigūti.

Ya di'pījore mii, narē wējēcō'agūti', nicu nimiwī.

10 Mu'u pe'e putistegu weronojō weewu.

Tojo weecā, ti maajo narē miocō'awū.

Na ti maajo uputu wī'rō wēetuuri cura cōme nūcūrō weronojō di'adijawā.

11 Wiogu, ne ni'cū āpērā ējōpeogūnojō mu'urē ni'cārōwijimasītimi.

Nipe'tirā yu'rūoro tutuayurūnu'cā'a.

Ne ni'cū mu'u weronojō űa'ase moogū marīmi.

Añuse, wiopesase weeī'ogū ni'i.

Tojo weerā nipe'tirā masā mu'urē 'Añuyurūami', ni basapeoato.

12 Mũ'u ya diacjũcamocãrẽ sïocã, dia mũ'urẽ
ĩ'atu'tirãrẽ miimádija wa'awũ.

18 Õ'acũ, ãsã wiogũ, mũ'u dutise
ninu'cũcã'rõsa'a", ni basapeocãrã niwã.

María basa'que ni'i

19 Faraõ ye a'mewẽjẽse tũrũsepawũ, cũ yarã
cabayuapũ pesarã, tojo nicã surara, ti maajopũre
na sãjãnũ'cãwã'cãrĩ cura Õ'acũ na bu'ipũ aco
burũpeja, mirĩcã weecũ niwĩ. Israe curuacjãrã
pe'e di'ta boporopũ pẽ'a wa'acãrã niwã.

20 Be'ro Aarõ ma'mio María, Õ'acũ yere
weremũ'tãgõ, ni'cãrõ na basarã omocã me'rã
paawũarore miico niwõ. Nipe'tirã ãpẽrã numia
co be'ro siruturã quẽ'rã tonojõ me'rã paarãta
basacãrã niwã.

21 Co pe'e narẽ sũ'ori basaco niwõ:

“Õ'acũrẽ basapeoya.

Cũrẽ ĩ'atu'ti'cãrãrẽ docaque'acã weewĩ.

Dia pajiri maajopũ, cabayuare, surara na bu'ipũ
pesa'cãrãrẽ mirĩdijacã weewĩ”, ni basaco
niwõ.

Aco sũ'ese cjase queti ni'i

22 Moisé Israe curuacjãrãrẽ Maa Sõ'arĩ maa-
jopũ ní'cãrãrẽ miiwijáca be'ro aperopũ sũ'ori
miacũ niwĩ. Na masã marĩrõ, yucũ marĩrõ Shur
wãmetiropũ wa'acãrã niwã. Topũre i'tia nũmũ
sijacãrã niwã. Ne aco bocaticãrã niwã.

23 Na Mara wãmetiropũ etarã, to cjase acore
ne sĩ'rĩmasĩticãrã niwã. Te aco sũ'ese niyucã,

tojo weecārã niwã. Tojo weerã tore Mara* wãmeyecārã niwã.

24 Aco añusenojõ marĩcã ĩ'arã, masã Moisére ña'arõ ucũñu'cãcãrã niwã. Cãrẽ a'tiro ni sërĩtiña'cãrã niwã: “¿Marĩ ñe'enojõrẽ sĩ'rĩrãsari?” nicãrã niwã.

25 Tere tu'ogu, Moisé Õ'acũrẽ weetamuse uputu sërĩcu niwĩ. Cã pe'e ni'cã yucudupu ĩ'ocu niwĩ. Moisé ti dupare acopu doqueñocu niwĩ. Cũ tojo weecãta, aco i'pitise wa'acaro niwũ.

Õ'acũ narẽ “¿Yũ'u dutiro weerãsari?” nígu, tojo weecu niwĩ. Toputa ni'cã dutiro na añurõ weesiatjere cũucu niwĩ.

26 A'tiro nicu niwĩ: “Yũ'u Õ'acũ, musã wiogu ni'i. Musãrẽ dutire yu'rũogu ni'i. Musã di-acjũta yu'u dutisere yu'ticã, yu'u tu'sasenojõrẽ, yu'u dutise cũu'quere queoro weecã, yu'u Egip-tocjãrãrẽ bu'iri da're'quenojõrẽ musãrẽ ne cã'rõ weesome”, nicu niwĩ Õ'acũ.

27 Be'ro na yu'rũa, Elim wãmetiropu etacãrã niwã. Topure doce aco wijase peri nicaro niwũ. Tojo nicã setenta ñorĩ nicaro niwũ. Topure aco pu'toacã tojaque'acãrã niwã.

16

Õ'acũ ba'ase maná wãmetisere o'o'que ni'i

1 Nipe'tirã Israe curuacjãrã Elim wãmetiropu wijawã'cã, Sin wãmetiro masã marĩrõ, yucu marĩrõpu etacãrã niwã. To Elim, Sinaí decopu tojacaro niwũ. Titare Egip-tore na wijãca be'ro

* 15:23 15.23 Hebreo ye me'rã Mara “sũ'ese” nisĩ'rĩrõ wee'e.

nimɯ'tārī mujīpū be'ro cja mujīpū quince nirī
nɯmɯ nicaro niwã.

² Topɯ masã marĩrõ, yucɯ marĩrõpɯre na
nipe'tirã Moisé, Aarõrẽ ña'arõ ũrũsãɯ'cãcãrã
niwã.

³ A'tiro nicãrã niwã:

—Marĩrẽ Õ'acũ Egiptopɯ wěrĩcã weecã, aũu
nibopã. Topɯre marĩ ba'ase wa'icɯ di'i
do'a'queparɯ wa'tero dujimiwã. Marĩ ba'asĩ'rĩrõ
ejatuario ba'a yapiwɯ. Mɯsã pe'e ũsã nipe'tirãrẽ
masã marĩrõ, yucɯ marĩrõpɯ ujuaboase me'rã
wěrĩdutarã, miitiwɯ.

⁴ Na tojo ucũcã tɯ'ogɯ, Õ'acũ Moisére nicɯ
niwĩ:

—Yɯ'u mɯsãrẽ ɯ'mɯse cjase ba'ase acoro
pejaro weronojõ dijaticã weeguti. Masã
ɯmɯcorinucũ te ba'asere miirã wa'arãsama.
Na ni'cã nɯmɯrẽ ba'atje ejatuario seerãsama. Te
me'rã “¿Noanojõ yɯ'u duti'quere queoro weeti,
noa yɯ'rɯnɯ'cãti?” nímasĩgũsa'a.

⁵ Ni'cãmocuse nɯmɯrĩ be'ro cja nɯmɯrẽ, na
pɯa nɯmɯ ba'atjere seero weronojõ weeato, nicɯ
niwĩ Õ'acũ.

⁶ Tojo weerã Moisé, Aarõ Israe curuacjãrãrẽ
wercãrã niwã:

—Ni'cãcã na'ique'ari cura mɯsã marĩ
wiogɯ Õ'acũta mɯsãrẽ Egiptopɯ ni'cãrãrẽ
miiwija'quere masĩrãsa'a.

⁷ Ñamiacã ñamicure pe'ere Õ'acũ cũ asiste-
sere ĩ'arãsa'a. Mɯsã cūrẽ ũrũsãserẽ tɯ'oami.
¿De'ro weerã ũsãrẽ ũrũsãti? ũsã mejõ nirã ni'i,
nicãrã niwã.

⁸ Moisé apeye narẽ ninemocɯ niwĩ:

—Ñamica'a nicã Õ'acũ musã ba'atji di'irore o'ogusami. Bo'reacãma musãrẽ peje ba'ase pã weronojõ nisere o'ogusami. Musã cürẽ ña'arõ ucũ, ùrüsãsere tũ'oami. Musã ùrüsãrã, ùsã mejẽtare ña'arõ ucũrã weearũ. Õ'acũ pe'ere ña'arõ ucũrã weearũ. Æsã mejõ nirã ni'i.

⁹ Be'ro Moisé Aarõrẽ nicũ niwĩ:

—Nipe'tirã Israe curuacjãrãrẽ Õ'acũ ï'orõpũ a'tidutiya. Na ña'arõ ùrüsãsere tũ'oami, nicũ niwĩ Moisé.

¹⁰ Aarõ na me'rã ucũrĩ curata nipe'tirã Israe curuacjãrã masã marĩrõ, yucũ marĩrõpũ ï'aquejocãrã niwã. Wãcũña marĩrõ Õ'acũ asistese o'mecurua po'pearũ bajucaro niwũ.

¹¹ Õ'acũ Moisére a'tiro nicũ niwĩ:

¹² —Israe curuacjãrã na ña'arõ ùrüsãsere tũ'oapũ. Narẽ a'tiro ni wereya: “Na'ique'ari cura musã wa'icũ di'i ba'arãsa'a. Ñamiacã ñamicure pe'ere pã musã ba'asĩ'rĩrõ põtẽorõ ba'arãsa'a. Te me'rã musã 'Yũ'ũ musã wiogu Õ'acũ ni'i', nisere masĩrãsa'a”, niña, nicũ niwĩ.

¹³ Ti nũmũ ñamica'ata putuá weronojõ bajurã pãjãrã na tiropũ dijatacãrã niwã. Na nirõpũre mu'mua wa'acãrã niwã. Ape nũmũ ñamicure nucũcãpũre ñocõa Ƴ'seco na nirõpũre cũñacaro niwũ.

¹⁴ Be'ro te ñocõa Ƴ'seco bopóca be'ro, te di'a dia'cũ bũ'a bopoque'a'que masã marĩrõ, yucũ marĩrõpũre nucũcãpũ cũñacaro niwũ.

¹⁵ Na Israe curuacjãrã tere ne ï'amasĩtirã, “¿Ñe'enojõ niti?”, ni a'merĩ sãrĩtiña'cãrã niwã.

Moisé narẽ nicũ niwĩ:

—A'te musã pã weeatje Õ'acũ cũ o'ose ni'i.

16 Õ'acũ musārē a'tiro weedutiami: “Musānucũ musā ba'atjo ejatuario seeya. Musā ye wi'seripũ nirānucũ pua kilo cã'rõ seeya”, niami, ni werecu niwĩ Moisé.

17 Na cũ miiduti'caronojõta weecārã niwã. Æpērã pajiro, Æpērã cã'rõacã seecārã niwã.

18 Na see'quere queocã, peje see'cure yu'rũoticaro niwũ. Pejeti see'cārã quẽ'rārẽ queoro ejacaro niwũ. Du'saticaro niwũ. Nanucũ na ba'aro ejatuario seecārã niwã.

19 Be'ro Moisé narẽ nicu niwĩ:

—Ne ni'cũ musā ape numu ba'atjere du'aticã'ña.

20 Moisé tojo nimicã, Æpērã cũ ní'quere yu'rũnũ'cãcārã niwã. “Ape numũpu ba'arãti” nĩrã, du'acārã niwã. Te na du'a'que becoa boa wa'a, ãrĩa wa'acaro niwĩ. Tere ã'agũ, Moisé na me'rã ua wa'acũ niwĩ.

21 Be'ro umucorinucũ ñamicurere nipe'tirã na ba'aro ejatuario seeneocārã niwã. Mujĩpũ asiro me'rã te acoape'tiacaro niwũ.

22 Ni'cãmocuse numũrĩ be'ro cja numũrẽ pua numu ba'atjere weronojõ seeneocārã niwã. Ba'paritise kilo ni'cũ ba'atjere seeneocārã niwã. Na tojo weecã ã'arã, Israe curuacjārãrẽ sũ'ori nisetiri masã Moisé tiropu wa'a, cūrẽ werecārã niwã.

23 Na tere werecã tu'ogu, Moisé narẽ nicu niwĩ:

—Õ'acũ a'tiro dutiami: “Ñamiacã musā soatji numu nirõsa'a. Yu'ure wãcũ, e'catipeoatji numu musārẽ cũu'u. Musā ba'ase do'asenojõrẽ ni'cãcã do'awe'ocã'ña. Musā ba'ase pũosenojõrẽ pũowe'ocã'ña. Musārẽ ba'ase du'sacã,

‘Ñamiacãpũ ba'arãti' nírã du'aya”, niami Õ'acũ, nicũ niwĩ Moisé.

²⁴ Moisé narẽ duti'caronojõta na ba'adu'a'quere ape nũmũ ba'atjere du'acãrã niwã. Te ba'ase ne dojoti, ne becoa bo'oticarõ niwã.

²⁵ Be'ro Moisé narẽ nicũ niwĩ:

—Ni'cãcã mũsãrẽ soodutiri nũmũ, Õ'acũrẽ e'catipeori nũmũ ni'i. Tojo weerã tere ba'aya. Mũsã ni'cãcãrẽ cãpũpũre ne apeyenojõ ba'ase bocasome.

²⁶ Mũsã seis nũmũrĩrẽ ba'ase seeneorãsa'a. Siete nũmũrĩ wa'ari cura sauru, Õ'acũ soodutĩca nũmũ ni'i. Ti nũmũma ba'ase seese marĩrõsa'a, nicũ niwĩ.

²⁷ Moisé tojo nimicã, ti nũmũrẽta ni'cãrẽrã ba'ase seerã wa'acãrã nimiwã. Ne bocaticãrã niwã.

²⁸ Na tojo weecã ã'agũ, Õ'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—¿No'ocã'rõ yoacã mũsã yũ'u dutise, yũ'u bu'ese cũu'quere yũ'rũnũ'cãrãsari?

²⁹ A'tere masĩña. Yũ'u, mũsã wiogũ, mũsãrẽ soodutigũ, ni'cã nũmũ cũuapũ. Tojo weegũ seis nũmũ nirĩ nũmũrẽ pũa nũmũ ba'asere o'oguti. Ape nũmũ pe'e mũsãrẽ soodutiri nũmũ nicã, nipe'tirã mũsã ye wi'seripũ tojayá. Ne wijaaticã'ña, nicũ niwĩ Õ'acũ.

³⁰ Tojo weerã siete nũmũ nirĩ nũmũrẽ soocãrã niwã.

³¹ Israe curuacjãrã na ba'ase seeneosere maná* wãme pisucãrã niwã. Te cilantro

* **16:31 16.31** Maná nírõ, “¿Ñe'e niti?” nisĩ'rĩrõ wee'e. Jos 5.12

wāmetise cape weronojō butise peri bajucaro niwũ. Pũ'arõ ʘsemeriseacã mumiaco me'rã wee'que weronojō i'pitime'ricã'caro niwũ.

³² Moisé narē a'tiro nicu niwĩ:

—Õ'acũ a'tiro weedutiami: “Pua kilo ejatuaro see, nũrõña. Tere musã pãrãmerã nituriarãpure musã masã marĩrõ, yucu marĩrõpu nícaterore yu'u ba'ase o'o'quere i'arãsama. Yu'u musãrē Egiptõpu miiwijacã o'o'quere i'arãsama”, niami, nicu niwĩ Moisé.

³³ Be'ro Moisé Aarõrē a'tiro nicu niwĩ:

—Ni'cãrũ miiti, tirupu pua kilo manárē miisãaña.✧ Be'ro tere Õ'acũ i'orõpu cũuña. Tere musã põ'rã, musã pãrãmerã nituriarã i'ato nígũ, nũrõbosaya.

³⁴ Õ'acũ Moisére tojo weeduti'caronojõta, Aarõ Õ'acũ “Masã me'rã añurõ weeguti” ní'quere cãori acarõ dũporo tirure nũrõdutigu dũpocũ niwĩ.

³⁵ Israe curuacjãrã cuarenta cũ'marĩ manárē ba'acãrã niwã. Canaá di'ta sumuto etarãpu tere ba'atuocãrã niwã. Canaá na niatji di'ta nicaro niwũ.

17

Õ'acũ ʘtãgãpu aco wijacã wee'que ni'i

¹ Nipe'tirã Israe curuacjãrã masã marĩrõ, yucu marĩrõ, Sin wāmetiropu ní'cãrã wijawã'cãcãrã niwã. Õ'acũ cũ duti'caronojõta sajatiro wa'ame'ricã'cãrã niwã. Wa'a, Refidim

✧ 16:33 16.33 Heb 9.4

wāmetiropu tojaque'acārã niwã. Topure ne aco na sī'rīse marīcaro niwã.

² Tojo weerã Moisére uase me'rã, “Ūsārē aco sī'rīse o'oya”, nicārã niwã.

Moisé pe'e “¿De'ro weerã yu'ure tojo ucūti? ¿De'ro weerã ‘¿Ō'acū ūsārē aco o'omasīweti?', ni wācūti?” ni yu'ticu niwī narē.

³ Na masã pe'e aco wuoyu'ruarã, Moisére tojo ūrūsacārã niwã. A'tiro nicārã niwã:

—¿De'ro weeacju ūsã Egiptopu ní'cārārē mi-iwijari? ¿Mu'u ūsārē, ūsã pō'rārē, ūsã yarã wa'icūrārē acowuose me'rã wējēgūti nígū, mi-iwijari?

⁴ Moisé tere tu'ogu, Ō'acūrē uputu sērīgū, a'tiro nicu niwī:

—¿Yu'u de'ro weegusari ã'rã masã me'rã? Cã'rōacã du'sa'a na ūtāperi me'rã yu'ure doque wējēatjo, nicu niwī.

⁵ Tere tu'ogu, Ō'acū cūrē yu'ticu niwī:

—Masã duporo yu'rūaya. Ni'cārērã wiorã Israe curuacjārārē su'ori nirārē mu'urē ba'patidutigju pijiaya. Tojo nicã tuacju, mu'u dia Nilore paapo'o'cure miwã'cãña.

⁶ Yu'u mu'u duporo ūrūgū Horeb wāmeticju pu'to ūtāgāpu nu'cūgūti. Mu'u tigare doteya. Mu'u dotecã, masã sī'rīcã, aco wijarosa'a, nicu niwī Ō'acū.

Moisé Israe curuacjārã wiorã ĩ'orōpu Ō'acū weeduti'caronojōta dotecu niwī.

⁷ Cū tojo wee'caropu Israe curuacjārã na Moisé me'rã a'pepūrīca be'ro niyucã, Meriba wāme ō'ocu niwī. Tojo nicã toreta Masah wāme ō'ocu niwī. Masã Ō'acūrē “¿Diacjūta Ō'acū marī me'rã

niti o niwetine?" níca be'ro niyucã, tojo wãme ò'ocũ niwĩ.

Amaleca masã me'rã a'mewējē'que ni'i

⁸ Surara amaleca masã wãmetiri curua Refidĩpũ Israe curuacjãrã me'rã a'mewējērã a'ticãrã niwã.

⁹ Tojo weegũ Moisé Josuére a'tiro nicũ niwĩ:

—Ni'cãrērã umuarē beseya. Bese, amaleca masã me'rã a'mewējēgũ wa'aya. Yũ'ũ ñamiacãrē a'tigũ ũrũgũ dũposãrĩpũ nigũti. Topũre tuacjũ Ò'acũ yũ'ũre miaduti'cũ me'rã nu'cũgũti, nicũ niwĩ.

¹⁰ Josué Moisé duti'caronojõta weecũ niwĩ. Amaleca masã me'rã a'mewējēgũ wa'acũ niwĩ. Cũ topũ na umua me'rã wa'ari cura Moisé, Aarõ, apĩ Hur wãmetigũ, Moisére weetamugũ, tigu ũrũgũ bu'ipũ mujãcãrã niwã.

¹¹ Moisé cũ omocãrĩ sĩomorõrĩ curare Israe curuacjãrã tutuayũ'rũnũ'cãcãrã niwã. Cũ omocãrĩ dijocã pe'ema, amaleca masã pe'e na me'rã a'mewējērã tutuayũ'rũnũ'cãcãrã niwã.

¹² Moisé sĩomorõmigũ ñujũcã ĩ'arã, ni'cã ũtãgã mii, cũrē dujudutirã dũpocãrã niwã. Tu'ajanũ'cõ, Aarõ, Hur cũ omocãrĩrē tuũne'e nu'cũcãrã niwã. Ni'cũ ni'cã pã'rē, apĩ ape pã'rē pe'e nu'cũcãrã niwã. Na tojo weeyucã, Moisé ye omocãrĩ ne ñujũticaro niwã. Téé mujĩpũ sãjãcãpũ tigu tuacjũ me'rã sĩomorõtũocũ niwĩ.

¹³ Tojo weegũ Josué surara amaleca masã me'rã a'mewējēgũ, cũ ya di'pjĩjo me'rã wējēpe'ocã'cũ niwĩ.

¹⁴ Be'ro Ò'acũ Moisére nicũ niwĩ:

—A'tere acobojoiticã'to nígũ, ni'cã tũrũpũ ojaya. Josuére a'tiro niña: “Nipe'tirã amaleca masãrẽ pe'ocã'gũsa'a. Tojo weerã ne ni'cũ a'ti umucocjãrã narẽ wãcũsome.” Tere Josuére wereturiacũ niwĩ.

¹⁵ Moisé ni'cãrõ Õ'acũrẽ ẽjõpeorã, wa'icũrãrẽ ãjũamorõpeoatjore ni'cã mesã ãtã me'rã see-neocũucũ niwĩ. Tore a'tiro wãme õ'ocũ niwĩ: “Yũ'ũ wiogũ Õ'acũ yũ'ũre wapata'acã weegũ nimi.”

¹⁶ A'tiro ni ucũcũ niwĩ:
“Yũ'ũ wiogũ Õ'acũ weetamusere sãrĩrã, omocãrĩ
cũ tiropũ sĩomorõno'wã.

Õ'acũ amaleca masã me'rã
a'mewẽjẽnu'cũcjũsami.

A'tocaterocjãrã me'rã téé be'rocjãrãpũ quẽ'rãrẽ
tojota a'mewẽjẽ yapatinu'cũgũsami”, nicũ
niwĩ Moisé.

18

Jetro Moisére ã'agũ eta'que ni'i

¹ Jetro Madiãcjũ pa'i, Moisé mañecũ, nipe'tise Õ'acũ Moisére wee'quere tũ'ocũ niwĩ. Tojo nicã Õ'acũ yarã masã Israe curuacjãrãrẽ wee'quere tũ'ocũ niwĩ. Apeye quẽ'rãrẽ Õ'acũ na wiogũ narẽ Egiptopũ ní'cãrãrẽ miiwija'quere tũ'ocũ niwĩ.

² Moisé cã nũmo Séforare co pacũ ya wi'ipũ o'óyutojacũ niwĩ. Jetro core,

³ tojo nicã co põ'rã pũarãrẽ ñe'ecũ niwĩ. Ni'cũ Gersón wãmeticũ niwĩ. Moisé a'tiro nitojacũ niwĩ: “Yũ'ũ ãpẽrã ye di'tapũre sijari masũ,

aperocjũ weronojõ tu'oña'a."☆ Tojo weegu masã ma'mirẽ Gersón wãme õ'ocũ niwĩ.

4 Cũ acabiji pe'e Eliezer* wãmeticũ niwĩ. Moisé a'tiro ni ucũyutojacũ niwĩ: "Õ'acũ yu'ũ pacũ ãjõpeo'cũ yu'ũre weetamuwĩ. Faraõ yu'ũre wẽjẽbo'cũre yu'rũweticã weewĩ." Tojo weegu du'sagũre tojo wãme õ'ocũ niwĩ.

5 Moisé, Israe curuacjãrã me'rã masã marĩrõ, yucũ marĩrõ Õ'acũ yagũ ãrũgũ† pu'topũ tojaque'acũ niwĩ. Topũ Jetro, cũ macõ Moisé nũmo, põ'rã me'rã cũ tiropũ wa'acũ niwĩ.

6 Moisére a'tiro queti o'ómũ'tãcũ niwĩ:

—Yu'ũ, mũ'ũ mañecũ, mũ'ũ nũmo me'rã, mũ'ũ põ'rã pũarã me'rã mũ'ũ tiropũ wa'aguti, nicũ niwĩ.

7 Cũ etacã, Moisé su'ti caseri me'rã wéeca wi'i po'pearũ ní'cũ wijaa, cũ mañecũrẽ põtẽrĩgũ wa'acũ niwĩ. Cũrẽ añudutigũ, paamu'rĩque'a, mi'micũ niwĩ. A'merĩ añudutíca be'ro cũ ya wi'ipũ narẽ su'ori pijisãjãacũ niwĩ.

8 Topũ Moisé Õ'acũ faraõrẽ, Egiptocjãrãrẽ wee'quere werepe'ocũ niwĩ. Tojo nicã ma'apũ a'tirã, nipe'tise na pi'etiwã'cãti'quere werecũ niwĩ. "Õ'acũ, ãsãrẽ a'tiro wee yu'rũowĩ", ni werecũ niwĩ.

9 Jetro Õ'acũ Israe curuacjãrãrẽ ma'i pa-jaña'gũ, Egiptocjãrã doca ní'cãrãrẽ yu'rũweticã wee'quere tu'ogu, e'catiyũ'rũacũ niwĩ.

10 A'tiro nicũ niwĩ:

☆ 18:3 18.3 Ex 2.22 * 18:4 18.4 Hebreo ye me'rã Eliezer "Õ'acũ yu'ũre weetamugũ nimi" nisĩ'rĩrõ wee'e. † 18:5 18.5 Ĩ'aña e Ex 3.1 docapũ oja'quere.

—Õ'acũ añuyũ'ruami, ni e'catipeoato. Cũta mäsãrẽ faraõ, Egiptocjãrã na dutise doca ní'cãrãrẽ yũ'rũweticã weepĩ.

¹¹ Egiptocjãrã mäsãrẽ ña'abutiario da'radutipecã, Õ'acũ mäsãrẽ yũ'rũweticã weepĩ. Tojo weegu ni'cãrõacã yũ'u masĩ'i. Õ'acũ nipe'tirã ãpẽrã masã na ëjõpeorãnojõ yũ'rũoro tutuayũ'rũnũ'cãmi, nicũ niwĩ Jetro.

¹² Be'ro Jetro ni'cũ wa'icũre wëjẽ, Õ'acũrẽ e'catipeogu ãjũamorõpeocu niwĩ. Tojo nicã ap-eye Õ'acũrẽ o'osenojõrẽ ãjũamorõpeonemocu niwĩ. Tojo wéeca be'ro Aarõ, nipe'tirã Israe curuacjãrã wiorã Õ'acũ ï'orõpũ, Moisé mañecũ me'rã ba'arã wa'acãrã niwã.

Moisé, a'tiro wee nisetiroũa'a nirãrẽ bese'que ni'i

¹³ Na ba'áca be'ro ape nũmũ pe'e Moisé Israe curuacjãrã na ña'arõ ucũ, a'pepũrĩsere apogu, cũ dujiwũaropũ dujicũ niwĩ. Tere na nipe'tirã cũ aposere uarã, topũ nina'iacãrã niwã.

¹⁴ Cũ mañecũ nipe'tise Moisé masãrẽ weebosa'quere ï'agũ, a'tiro nicũ niwĩ:

—¿Ñe'enojõ weegu weemiti mũ'u, ã'rã masã me'rã? ¿De'ro weegu mũ'u se'saro tere weeti? Na pe'e mũ'u tiro tojo nu'cũna'ia wa'ama.

¹⁵ Moisé cũrẽ yũ'ticũ niwĩ:

—Na “¿Õ'acũ de'ro uati?” ni, yũ'ure sërĩtiña'rã a'tiama.

¹⁶ Na tiropũre mejẽcã wa'acã, “¿Ûsã de'ronojõ weerãsari?” nĩrã, “¿Noa pe'e queoro niti?” nĩrã, apodutirã, a'topũre etama. Yũ'u pe'e narẽ

Õ'acũ cã dutise cũu'quere, cã bu'esere narẽ wereturia'a, nicu niwĩ.

17 Tere tu'ogu, cã mañecũ cãrẽ a'tiro ni were-casacu niwĩ:

—Mu'u tojo weese añuwe'e.

18 Mu'u tojo weegu caributia wa'agusa'a. Masã quẽ'rã mu'u me'rã nirã caributia wa'arāsama. Tojo weese mu'urẽ tutuayu'rua'a. Mu'u ni'cũta tere põtẽotisa'a.

19 Yu'u mu'urẽ “A'tiro weepa” ni weresere añurõ tu'oapa. Mu'u tojo weecã, Õ'acũ mu'urẽ weetamugũsami. Mu'u pe'e Õ'acũpure masã a'pepũrĩsere ucũbosagu nigũsa'a.

20 Õ'acũ cã dutise cũu'quere, cã bu'esere narẽ weregusa'a. “A'tiro nisetiroũa'a, a'te pe'ere weeya” ni, narẽ masĩcã weeya.

21 Israe curuacjãrã wa'teropu umua añurõ tu'omasĩrãnojõrẽ, Õ'acũrẽ wiopesase me'rã tu'oña'rãrẽ, tojo nicã queoro ucũ weesetirãnojõrẽ, “No'o uaro weese me'rã wapata'arãti” ni wãcũtirãnojõrẽ beseya. Narẽ besegu, ãpẽrãrẽ mil masãrẽ dutiajãrẽ bese sõrõña. ãpẽrãrẽ cien masãrẽ dutiajãrẽ beseya. ãpẽrãrẽ cincuenta masãrẽ dutiajãrẽ beseya. ãpẽrãrẽ diez masãrẽ dutiajãrẽ beseya.

22 Na nipe'tirã Israe curuacjãrãrẽ “A'tiro pe'e weeya”, ni dutinu'cũrāsama. Apeye na apomasĩtise diasase nicãma, mu'u tiropu aporã a'tirāsama. Mejõ niseacãma, na basu aporāsama. Na a'tiro weecã, sõ'owaro mu'u pi'etisome. Na mu'urẽ su'ori tere weeta-murāsama.

23 A'te yu'u werecasa'quere queoro wéégũ, Õ'acũ mu'urẽ “A'tere tojota weeya” nicã, mu'u te da'rasere põtëomasĩgũsa'a. Mu'u tojo weecã, masã e'catise me'rã na ye wi'seripu dajato-jaarãsama, ni werecasacu niwĩ Jetro.

24 Moisére cũ mañecũ “Tojo weepa” ní'caronojõta tere queoro weecu niwĩ.

25 Tojo weegu Israe curuacjãrãrẽ “Ã'rãta tu'omasĩma”, ni besecu niwĩ. Narẽ dutise cũúgũ, mil masãrẽ, cien masãrẽ, cincuenta masãrẽ, diez masãrẽ dutiajãrẽ besecu niwĩ.

26 Na “Tojo pe'e ua'a” ni, Israe curuacjãrãrẽ nipe'tiropu i'anurũnu'cũcãrã niwã. Na apomasĩtise diasasema Moisé tiropu aporã wa'acãrã niwã. Mejõ niseacã pe'ema na basu a'merĩ apocãrã niwã.

27 Be'ro Moisé cũ mañecũ me'rã a'merĩ we'riticãrã niwã. Tu'ajanu'cõ, Jetro cũ ya di'tapu dajatojaacu niwĩ.

19

Israe curuacjãrã ãrũgũ Sinaípũ na eta'que ni'i

1-2 Israe curuacjãrã Refidĩpu ní'cãrã wija, masã marĩrõ, yucu marĩrõ ãrũgũ Sinaí pu'topu etacãrã niwã. Eta, topuata tigu ãrũgũ põtëorõ tojaque'acãrã niwã. Pua mujĩpũ na Egiptopure wijãca be'ro topure etacãrã niwã.

3 Be'ro Moisé Õ'acũ me'rã ucũgũ wa'agu, tigupu mujãcu niwĩ. Õ'acũ tigupu ní'gũ, Moisére pisucu niwĩ. A'tiro nicu niwĩ:

—A'te yu'u ucũsereta Jacob pãrãmerã nituriarã, Israe curuacjãrãrẽ wereya:

4 “Musã, yu'u Egiptocjãrãrẽ wee'quere ì'apu. Yu'u ni'cũ á pacu cũ põ'rãrẽ cũ wuuse bu'ipu wuubu'egu weronojõ musãrẽ ma'i co'tegu, a'to yu'u nirõpu miitiapu. Musã yu'u tojo wee'quere masi'i.

5 Tojo weerã musã yu'u dutisere queoro yu'tirã, marĩ ni'cãrõ me'rã apo'quere queoro wéerã, nipe'tirã ãpẽrã masã yu'ruoro, yarã, yu'u tu'sarã nirãsa'a. Nipe'tirocjãrã yarãta nima, níã pe'e.

6 Tojo nimirã, musã pe'e yu'u uaro weeri masã, pa'ia ye cjasere da'rarã weronojõ nirãsa'a. Apesecjãrãrẽ ye cjasere wereturiarãsa'a. Yarã, ya macãcjãrã añurã nirãsa'a. A'tere nipe'tirã Israe curuacjãrãrẽ wereya”, nicu niwĩ Õ'acũ.

7 Be'ro Moisé ãrũgũpu ní'cu dijaa, nipe'tirã wiorãrẽ pijio, Õ'acũ cũ wereduti'quenacũ werepe'ocu niwĩ.

8 Moisé tere werecã tu'orã, Israe curuacjãrã ni'cãrõnojõ wãcũseti, yu'ticãrã niwã:

—Nipe'tise Õ'acũ ãsãrẽ weeduti'quere weerãti, nicãrã niwã.

Na tojo ni yu'ticã tu'ogu, Moisé na ní'quere Õ'acũrẽ weregu mujãcu niwĩ.

9 Moisé were'quere tu'óca be'ro Õ'acũ cãrẽ nicu niwĩ:

—Masã yu'u mu'u me'rã ucũcã tu'oato ní'gũ, o'mecurua po'peapu mu'u tiro dijatagusa'a. Tojo weerã mu'urẽ êjõpeonu'cũcã rãsama, nicu niwĩ.

Cũ tojo ní'ca be'ro Moisé Õ'acũrẽ masã ní'quere werecu niwĩ.

10 Be'ro Õ'acũ cãrẽ nicu niwĩ:

—Masã tiropu wa'aya. Yu'ure e'catipeoajã, ni'cãcã, ñamiacã, apoyuato. Na ye su'tire coeyuato.

¹¹ Ñamiacã yu'ruro apoyu'quepu nitojato. Ti numu yu'u, musã wiogu, nipe'tirã i'orõpu ãrũgũ Sinaípu dijatagusa'a.

¹² Tigũ ãrũgũ du'pocã masã yu'rũaticã'to nígũ, cã'mota'acũña. Narẽ a'tiro wereya: “Tigũ ãrũgũrẽ wiopesase me'rã i'aña. Ne mujãticã'ña. Tigũ du'pocãrẽ ne cã'rõ u'tacũuticã'ña. No'o tigure da'raña'gũnojõ wẽrĩgũsami.

¹³ Tojo wee wẽrĩgũnojõrẽ ne ni'cũ cã'rõ omocã ñapeoma'aticã'ña. Ëtãperi me'rã doquewẽjẽno'rõsa'a. Tojo weetirã, mejõ buewẽjẽno'rõsa'a. No'o nigũ masũrẽ o wa'icu quẽ'rãrẽ wẽjẽcã'no'rõsa'a. Masã oveja umu capesa'ro me'rã dia'cũ puticã tu'orã, tigũ ãrũgũpure mujãrãsama”, ni wereya, nicu niwĩ Õ'acũ.

¹⁴ Be'ro Moisé ãrũgũpu ní'cu dijaticu niwĩ. Õ'acũrẽ e'catipeoajã, masãrẽ apoyuduticu niwĩ. Be'ro na ye su'tire coecãrã niwã.

¹⁵ Na su'tire coeca be'ro Moisé narẽ a'tiro werecu niwĩ:

—Ñamiacã yu'ruro apoyu'cãrãpu nitojaya. Tojo nicã a'te numurĩ musã numosãnumia me'rã ne wãacãjĩticã'ña, ni werecu niwĩ.

¹⁶ Pua numu be'ro bo'reque'ari cura bupo paa, ya'bacu niwĩ. Tigũ ãrũgũ bu'ipure ni'cã o'mecurua tojanu'cãcaro niwũ. Cabra capesa'ro me'rã uputu putise busucaro niwũ. Nipe'tirã

na su'ti caseri me'rã wee'que wi'seri nirõpu te bususere tu'o uirã, narãsãcãrã niwã.

17 Be'ro Moisé Ô'acũrẽ põtērĩrã wa'ajã, narẽ su'ori miacũ niwĩ. Wa'a, tigu ũrũgũ du'pocãpu ejanũ'cãcãrã niwã.

18 Nipe'tiro tigu ũrũgũ Sinaí wãmeticjũpu o'mepu'sunu'cũcaro niwũ. Ô'acũ pecame'e ũjãrĩ põ'rã me'rã dijatáca be'ro niyucã, tojo wa'acaro niwũ. Pã ũjãarõ weronojõ o'me buenu'cũcaro niwũ. Nipe'tiro tigu ũrũgũ uputu waro narãsãcaro niwũ.

19 Oveja umũ capesa'ro putise siape'e me'rã nemorõ busũcaro niwũ. Tojo wa'ari cura Moisé Ô'acũ me'rã ucũmũjãcũ niwĩ. Cã pe'e bupo busuro weronojõ cũrẽ yu'ticũ niwĩ.

20 Ô'acũ ũrũgũ Sinaí dũposãrĩpu dijati, ejanũ'cãcũ niwĩ. Be'ro Moisére cã tiropũ mũjãtiduticũ niwĩ. Tere tu'ogu, Moisé mũjãcũ niwĩ.

21 Ô'acũ cũrẽ nicũ niwĩ:

—Dijaya. Masãrẽ wiopesase me'rã weregu wa'aya: “Yu'ure ĩ'asĩ'rĩrã, a'tigu ũrũgũ du'pocãpu cã'mota'a'carore ne yu'raticã'to. Yu'rurã pũricã, pãjãrã wērĩrãsama.

22 Pa'iaputa, yu'u tiropũ a'tirãnojõ yu'u ĩ'orõpu ña'ase marĩrã nirãti nĩrã, apoyuato. Na tojo weeticã, narẽ bu'iri da'regusa'a”, ni wereya, nicũ niwĩ Ô'acũ.

23 Moisé Ô'acũrẽ a'tiro ni yu'ticũ niwĩ:

—Masã a'tigu ũrũgũpure ne mũjãtimasĩtisama. Mu'uta narẽ “Tigu du'pocãrẽ cã'mota'a'carore yu'raticã'to. Tigu

yu'u nirõ ni'i", ni weredutitojapu. Tojo weerã a'tore ne yu'rutisama, nicu niwĩ.

²⁴ Õ'acũ pe'e Moisére nicu niwĩ:

—Dija, Aarõrẽ a'topu miitia. Pa'ia, tojo nicã masã pũricã a'topu a'tisĩ'rĩrã, cã'mota'a'carore ne yu'ruticã'to. Tojo weecãma, yu'u narẽ bu'iri da'rebosa'a, nicu niwĩ Õ'acũ.

²⁵ Tere tu'ogu, Moisé dijata, Õ'acũ cũ ní'quere Israe curuacjãrãrẽ wereturiacu niwĩ.

20

Õ'acũ diez dutise cũu'que ni'i

¹ Õ'acũ ãrũgũpu ucũgũ, nipe'tise a'te ucũsere ucũcu niwĩ:

² "Yu'u Õ'acũ, musã wiogu ni'i. Yu'uta musãrẽ Egiptopure miiwijawu. Topure musã narẽ da'raco'terã niwũ.

³ "Yu'u ni'cũrẽta ãjõpeoya. Ne ãpẽrãnojõrẽ ãjõpeoticã'ña.

⁴ "Ne queosere yee, ãjõpeoticã'ña. U'muarõ cjase queosere, ne docapu a'ti di'tapu nisere, maa pajiri maajopu nise queose quẽ'rãrẽ yee ãjõpeoticã'ña.

⁵ Ne narẽ ãjõpeorã, paamu'rĩque'aticã'ña. Ne narẽ ñubuepeoticã'ña. Yu'u Õ'acũ musã wiogu ni'i. Musã ãpẽrãrẽ ãjõpeosirutucã, ne uawe'e. Yu'ure i'asĩ'rĩtirã tojo weema. Tojo weegu na põ'rãrẽ, na pãrãmerãrẽ, na pãrãmerã nituri-arãrẽ bu'iri da'regusa'a.

⁶ Yu'ure mairã, yu'u duti'quere queoro weerã pe'ema peje turiri be'rocjãrãrẽ ma'ĩnu'cũgũsa'a.

7 "Yũ'ũ Õ'acũ, musã wiogure wiopesase me'rã wãcũtimirã, wãmepeoma'aticã'ña. Tojo ucũma'arãrẽ bu'iri da'regusa'a.

8 "Yũ'ũ soodutigu cũuca nũmũ saurure wãcũña. Ya nũmũ, yũ'ũre ãjõpeori nũmũ ni'i.

9 Seis nũmũrĩta da'raya. Te nũmũrĩrẽ nipe'tise musã da'rase cũosere da'rawe'ocã'ña.

10 Siete nũmũ nirĩ nũmũ pe'ema, yũ'ũ musã wiogure wãcũ, soodutigu cũuca nũmũ ni'i. Ti nũmũrẽ ne cã'rõ da'raticã'ña. Musã macũ, musã macõ, musãrẽ da'raco'tegũ o da'raco'tego, musã yarã wa'icũrã, ape di'tacjãrã musã tiropũ nirã ne da'raticã'to.

11 Yũ'ũ Õ'acũ, musã wiogu seis nũmũrĩta ỹ'mũsere, di'tare, pacase maarĩrẽ, nipe'tise tepũ nisere weewũ. Tu'ajanũ'cõ, siete nũmũ nirĩ nũmũrẽ soowũ. Tojo weero ti nũmũ sauru, ya nũmũ ni'i. 'Yũ'ũre ãjõpeori nũmũ niato', ni soodutigu cũuwũ.

12 "Musã pacure, musã pacore añurõ we-jepeoya. Yũ'ũ Õ'acũ, musã wiogu musãrẽ o'ori di'tare yoacã catirãti nirã, tojo weeya.

13 "Masãrẽ wẽjẽcõ'aticã'ña.

14 "Musã nũmosãnumia nitirãrẽ, musã marãpusumua nitirãrẽ a'metãrãticã'ña.

15 "Yajaticã'ña.

16 "Beseropũ ãpẽrãrẽ ña'arõ wa'adutirã, na ye cjasere nisooticã'ña.

17 "Ãpẽrã ya wi'ire ne ỹoticã'ña. Cũ nũmorẽ, cũrẽ da'raco'tegure, cũrẽ da'raco'tegore, cũ yagu wecure, cũ yagu burrore, nipe'tise cũ cũosere ỹoticã'ña" ni, dutise o'ocũ niwĩ Õ'acũ.

Israe curuacjārã Õ'acũ wee'quere ĩ'arã na ui'que ni'i

18 Israe curuacjārã nipe'tirã bupo paacã, oveja umu capesa'ro busucã tu'orã, bupo ya'bacã, ũrũgũ o'mepu'sunu'cũcã ĩ'arã, ui narãsãcãrã niwã. Tojo wee'cãrã niyurã, tigũ yoacureropũ tojacãrã niwã.

19 Tojo weerã Moisére a'tiro nicãrã niwã:

—Mũ'ũ ũsãrẽ ucũña. Mũ'ũ dutisere yu'tirãti. Õ'acũ cũ basu ũsãrẽ ucũticã'to. Cũ ũsã me'rã ucũcã pũricãrẽ, ũsã wẽrĩbosa'a, nicãrã niwã.

20 Moisé narẽ yu'ticũ niwĩ:

—Mũsã uiticã'ña. Õ'acũ marĩrẽ diacjũta yu'ure ějõpeomiti nígũ, a'tiami. Mũsã cũrẽ wiopesase me'rã wãcũcã uagu, cũrẽ yu'runũ'cã, ña'arõ weeticã'to nígũ, a'tiami.

21 Masã uirã, ũrũgũ yoacureropũ tojaque'acãrã niwã. Moisé pe'e Õ'acũ nirõ, o'mecurua na'ĩf'arĩ curua pũ'topũ ejanũ'cãcũ niwĩ.

24

Õ'acũ Israe curuacjārã me'rã apo'que ni'i

1 Õ'acũ dutise cũu'quere wérẽca be'ro Moisére nicũ niwĩ:

—Aarõ, cũ põ'rã Nadab, Abihú, ãpẽrã setenta Israe curuacjārã wiorã me'rã a'to yu'ũ nirõpũ mũjãtia. Mejõ yoacurero tojato. Topũ paamu'rĩque'ato.

2 Mu'u se'saro yu'u tiropure ejaya. Masã pe'e mu'u me'rã ne pu'toacãpu majãtinemoticã'to, nicu niwĩ.

3 Moisé masã tiropu wa'a, nipe'tise Õ'acũ ní'quere, tojo nicã cũ duti'quere masãrẽ weregũ wa'acũ niwĩ. Cũ tojo werecã tu'orã, nipe'tirãputa ni'cãrõnojõ wãcũseti, yu'ticãrã niwã:

—Nipe'tise Õ'acũ ãsãrẽ weeduti'quere weerãti, nicãrã niwã.

4 Tere tu'ogu, Moisé nipe'tise Õ'acũ duti'quere ojaõ'ocu niwĩ. Ape numu pe'e ñamiña'cũrõ wã'cã, ni'cãrõ Õ'acũrẽ ejõpeorã wa'icũrãrẽ ãjãamorõpeoatjore ãrũgũ du'pocãpu ni'cã mesã ãtã me'rã seeneocũucu niwĩ. Tojo nicã docepaga ãtãpaga te Israe curarinũcũrẽ ni'cãrẽpaga miinu'cõcu niwĩ.

5 Be'ro ni'cãrãrã ma'mapjia Israe curuacjãrãrẽ wa'icũrã wẽjẽdutigũ o'ócũ niwĩ. Narẽ Õ'acũrẽ e'catipeorã, wa'icũrãrẽ ãjãamorõpeoduticu niwĩ. Tojo nicã, apeyema Õ'acũ narẽ añurõ weeato nĩrã, wecua mũuarẽ wẽjẽ, ãjãamorõpeoduticu niwĩ.

6 Moisé deco me'rã díre mii, bapari pacapu piosãacu niwĩ. Apeye du'sasere wa'icũrãrẽ ãjãamorõpeoropu piopeocu niwĩ.

7 Tu'ajanũ'cõ, Moisé “Õ'acũ masã me'rã a'tiro apoguti” ni ojãca turipure mii, masãrẽ bu'eĩ'ocu niwĩ. Tere tu'orã, na pe'e a'tiro nicãrã niwã:

—Nipe'tise marĩ wiogu Õ'acũ marĩrẽ weeduti'quere weerãti. Cũ dutisere yu'tirãti, nicãrã niwã.

8 Be'ro Moisé díre mii, masãpũre tere wẽeste, a'tiro nicũ niwĩ:

—A'te dí me'rã Õ'acũ “Masã me'rã tojo weeguti” ní'quere diacjũta cũ duti'quenojõta weegusami, ni masĩno'o, nicũ niwĩ Moisé.

9 Tere tu'ajaca be'ro Moisé Aarõ, Nadab, Abihú, tojo nicã setenta Israe curuacjãrã wiorã me'rã ãrũgũpu mujãcũ niwĩ.

10 Topũ na Õ'acũ, Israe curuacjãrã wiogũre ã'acãrã niwã. Cũ u'tacũrõrẽ añuse ya'sase peri zafiro wãmetise peri asipa'acũñacarõ niwũ. Ë'mũse weronojõ ya'same'rĩcã'carõ niwũ.

11 ã'rã Israe curuacjãrã wiorã Õ'acũrẽ ã'amicã, narẽ ne mejẽcã wa'acã weeticũ niwĩ. Na ni'cãrõ me'rã ba'a, sã'rĩ weecãrã niwã.

Moisé ãrũgũ Sinã wãmeticjũpu ní'que ni'i

12 Õ'acũ Moisére a'tiro nicũ niwĩ:

—Yũ'u tiro ãrũgũpu mujãtinemoña. Mujãti, topũ yũ'ũre co'teya. Yũ'u ãtã me'rã wee'que pjĩrĩrẽ mã'ũrẽ o'oguti. Te pjĩrĩpu yũ'u oja'que nipe'tise yũ'u weeduti'quere mã'u Israe curuacjãrãrẽ weregusa'a.

13 Tere tu'ogu, Moisé, cãrẽ weetamugũ Josué me'rã ãrũgũ Õ'acũ nirõpu mujãnemocũ niwĩ.

14 Cũ mujãnemoati duporo wiorãrẽ a'tiro nicũ niwĩ:

—A'tota co'teya, téé ãsã dijaticãpu. Aarõ, tojo nicã Hur mãsã me'rã tojama. No'o mãsãrẽ mejẽcã wa'acã, narẽ wereya, nicũ niwĩ.

15 Tojo níca be'ro Moisé ãrũgũpu mujãcũ niwĩ. Tigure ni'cã o'mecurua tuubi'acarõ niwũ.

16 Õ'acũ cã añurõ asistese ãrũgũ Sinaípu dijat-acã, seis nãmũrĩrẽ omecurua tigure tuubi'acaro niwũ. Ape nãmũ siete nãmũ nirĩ nãmũrẽ o'mecuruarũta Õ'acũ Moisére pijidijocũ niwĩ.

17 Israe curuacjãrã Õ'acũ asistesere ãrũgũ duposãrĩpu pecame'e ãjũacõ'arõ weronojõ ã'acãrã niwã.

18 Moisé ti o'mecuruarũ sãjãa, tigu ãrũgũpu mujãnemocũ niwĩ. Topũre cuarenta umucori, cuarenta ñamirĩ* tojacũ niwĩ.

31

18 Õ'acũ ãrũgũ Sinaípu Moisé me'rã ucũca be'ro cãrẽ pua pjĩ ãtã me'rã wee'que pjĩrĩrẽ o'ocũ niwĩ. Te pjĩrĩpu Õ'acũ diez dutise cũu'que nicaro niwũ. Õ'acũ basuta cã omopica me'rã tere ojacũ niwĩ.

32

Wecũ wĩ'magũ queose uru me'rã yee'que ni'i

1 Be'ro Israe curuacjãrã Moisé cã ãrũgũpu mujãa'cure yoogocã ã'arã, Aarõ tiropũ nerẽcãrã niwã. Cãrẽ a'tiro nicãrã niwã:

—Sõ'onícũ Moisé marĩrẽ Egiptopũ ní'cãrãrẽ miiti'cũ waro ¿de'ro wa'aparĩ cãrẽ? Marĩ ne masĩtisa'a. Tojo weegũ ãsã ãjõpeoatje queosere yeebosaya. Marĩ duporo wãmũ'tãrãsama. Na marĩ wa'atji ma'arẽ ã'orãsama, nicãrã niwã. ✧

2 Aarõ narẽ yu'ticũ niwĩ:

* 24:18 24.18 ã'aña Gn 7.4 docapũ oja'quere. ✧ 32:1 32.1 Hch 7.40

—Musã numosãnumia, musã pō'rã umu, musã pō'rã numia o'meperi yosase uru me'rã wee'quere a'to yu'u tiropu miitia, nicu niwĩ.

³ Cũ tojo nicã tu'orã, nipe'tirãputa na o'meperi yosase uru me'rã wee'quere tuweemii, Aarõ tiropu miacãrã niwã.

⁴ Cũ tere ñe'e, ñjũasipiocu niwĩ. Na wecu wĩ'magũ queose wéeca co'ropu piosãcãrã niwã. Be'ro te bu'áca be'ro wecu wĩ'magũ queose weronojõ bajugu wijacu niwĩ. Cũrẽ ñ'arã, masã a'tiro nicãrã niwã:

—Israe curuacjãrã, ã'rĩ marĩ ñjõpeogu nimi. Cũta marĩrẽ Egiptopu ní'cãrãrẽ su'ori miiwijawĩ.

⁵ Na tojo weecã ñ'agũ, Aarõ wecu wĩ'magũ queose põtëorõpu wa'icurãrẽ ñjũamorõpeorore ni'cã mesã ñtã me'rã seeneocũucu niwĩ. Tu'ajanu'cõ, masãrẽ werecu niwĩ:

—Ñamiacã marĩ wiogu Ñ'acũrẽ bosenumu wee e'catipeorãsa'a, nicu niwĩ.

⁶ Ape numu pe'e ñamiña'cũrõ wã'cã, wa'icurãrẽ wẽjẽ ñjũamorõpeocãrã niwã. Tojo nicã, apeyema Ñ'acũ narẽ añurõ weeato nĩrã, wa'icurãrẽ wẽjẽ, ñjũamorõpeocãrã niwã. Be'ro nipe'tirã masã ba'a, sĩ'rĩ, que'a, ejanujãcãrã niwã. Tu'ajanu'cõ, wã'cãnu'cã, tu'omasĩti, bopoyase moorã basanu'cũsiacãrã niwã.

⁷ Na tojo weecã ñ'agũ, Ñ'acũ Moisére nicu niwĩ:

—Wa'agusa'a. Dijaya. Mu'u, Egiptopu miiwija'cãrã ña'abutiara dojora weema.

⁸ Na maata waro yu'u weeduti'quere du'ucã'ma. Ni'cũ wecu wĩ'magũ queosere uru me'rã ñjũasipio wĩorẽama. Cũrẽ e'catipeorã,

ejaque'ama. Tojo nicã, wa'icurãrẽ wẽjẽ, cãrẽ ãjãamorõpeoama. A'tiro ni ucũama: “Israe curuacjãrã, ã'rĩ marĩ ejõpeogu nimi. Cũta Egipto di'tapure marĩrẽ sũ'ori miiwijawĩ”, niama, nicu niwĩ Õ'acũ.

⁹ Õ'acũ apeye Moisére ninemocu niwĩ:

—Yu'u sõjã masãrẽ na nisetisere añurõ masĩ'i. Yu'ure yu'rũnu'cãsepijarã nima.

¹⁰ Na me'rã uayu'rũmajã'a. Tojo weegu narẽ bu'iri da're bajuriope'oguti. Yu'u tojo weecã, ne cã'mota'aticã'ña. Mu'u pãrãmerã nituriarã me'rã pe'ema pãjãrã masãputicã weeguti.

¹¹ Õ'acũ tojo nimicã, Moisé pe'e cã wiogu Õ'acũrẽ a'te ucũse me'rã nijisijosĩ'rĩcu niwĩ:

—Wiogu, ¿de'ro weegu mu'u, mu'u yarã masã me'rã tocã'rõ uati? Mu'u tutuayu'rũse me'rã narẽ Egiptopure miiwijawu.

¹² Mu'u narẽ bu'iri da'recãma, Egiptocjãrã a'tiro ni wãcũrãsama: “Õ'acũ narẽ ãrãpagupu wẽjẽ, a'ti di'tapu nirãrẽ bajurioguti nígũ, mii-wijapĩ”, nibosama. Uaticã'ña majã. Mu'u yarã masãrẽ ña'arõ weesĩ'rĩsere tocã'rõta du'uya.

¹³ Mu'urẽ da'raco'terã Abrahãrẽ, Isaare, Jacore ní'quere wãcũña. Mu'u basuta mu'u wãme me'rã narẽ a'tiro nicũpã: “Musã pãrãmerã nituriarãrẽ ñocõa weronojõ pãjãrã masãputicã weeguti. Tojo nicã, a'ti di'ta musãrẽ o'oguti ní'que di'tare musã pãrãmerã nituriarãrẽ o'ogusa'a. Na ye di'ta ninu'cũcã'rõsa'a”, nicũpã.

¹⁴ Moisé tojo nicã tu'ogu, Õ'acũ cã yarã masãrẽ “Bu'iri da'reguti” nimi'quere du'ucu niwĩ.

15 Be'ro Moisé ũrũgũpu ní'cu Õ'acũ dutise pua pã'rẽpu ojano'que pjĩrĩrẽ miidijaticu niwĩ.

16 Õ'acũta te pjĩrĩrẽ weecu niwĩ. Cũ basuta topu ní'quere ñacũ, ojaõ'ocũ niwĩ.

17 Josué masã na caricũsere tu'ogu, Moisére a'tiro nicu niwĩ:

—Masã a'mewẽjẽrã caricũrõ weronojõ busurocoro marĩ cãrĩse u'turi wa'teropare, nicu niwĩ.

18 Moisé pe'e cãrẽ a'tiro yu'ticu niwĩ:

—Na a'mewẽjẽ wapata'aca be'ro caricũ e'catise mejẽta nírócoro. Tojo nicã a'mewẽjẽ bajuriorã bũjawetirã basase mejẽta nírócoro. Mejẽcã basase tu'ogucoro, nicu niwĩ.

19 Moisé na nirõpu etagu, wecu wĩ'magũ na uru me'rã wĩorẽ'care ĩ'agũ, na no'o uaro basanu'cũcusiasere ĩ'agũ, uayu'ruacu niwĩ. Tojo weegu cũ cuose pjĩrĩrẽ tigu ũrũgũ du'pocãpu doquemũtõcũucũ niwĩ.

20 Te be'ro wecu wĩ'magũ queose wĩorẽ'care mii, pecame'epu doquetĩacu niwĩ. Be'ro cãrẽ añuse marãrĩ doquemũtõcũ niwĩ. Te marãrĩrẽ aco bu'ipu wẽestepo'ocũ niwĩ. Tojo weetoja, Israe curuacjãrãrẽ te acore sĩ'rĩcã weecu niwĩ.

21 Moisé Aarõrẽ a'tiro nicu niwĩ:

—¿Ã'rã masã de'ro weemiati mu'urẽ? Mu'u narẽ ña'abutiario weecã weepã.

22 Aarõ pe'e cãrẽ yu'ticu niwĩ:

—Yu'u acabiji, yu'u me'rã uatiguta. Mu'u masĩmiba. Ã'rã masã ña'arõ weesere weepoyu'ruama.

23 Na yu'ure a'tiro niama: “Ni'cũ ũsã ějõpeoacju queose marĩrẽ su'ori miacjare wee-bosaya. Sõ'onícũ Moisé marĩrẽ Egiptopure su'ori miiwijati'cure de'ro wa'aro wa'apã. Masĩtisa'a”, niama.

24 Na tojo nicã, narẽ yu'tiapũ: “No'o o'meperi yosase uru me'rã wee'quere cuorãnojõ tuweemii miitia”, niapũ. Na yu'ure miiti, tere o'oama. Yu'u tere pecame'epũ doquetiapũ. Wãcũña marĩrõ ã'rĩ wecũ wĩ'magũ queose wijamajãmi, nicũ niwĩ Aarõ.

25 Moisé na no'o uaro weesere ĩ'acũ niwĩ. Tere ĩ'amigũ, Aarõ pe'e narẽ “Tojo weeticã'ña”, niticũ niwĩ. Tojo weerã na ña'arõ weesere ĩ'arã, narẽ ĩ'atu'tirã bujicã'cãrã niwã.

26 Tojo weecã ĩ'agũ, Moisé na su'ti caseri me'rã wee'que wi'seri wa'tero sãjãa, ejanu'cãcũ niwĩ. Narẽ a'tiro nicũ niwĩ:

—“Õ'acũ yarã ni'i” nirãnojõ yu'u tiro a'tia, nicũ niwĩ.

Cũ tojo nicã, nipe'tirã Leví ya curuacjãrã Moisé tiropũ nerẽnu'cãcãrã niwã.

27 Na tojo weecã ĩ'agũ, Moisé narẽ nicũ niwĩ:

—Õ'acũ, Israe curuacjãrã wiogũ, a'tiro nimi: “Musãnu'cũ di'pjĩrĩrẽ du'teõ'oña. Be'ro musã wi'seri nirõpũ tojaaya. Tojaa, wi'serinucũ musã acabijirãrẽ, musã ma'misumuarẽ, musã me'rãcãrãrẽ, musã ya wi'i pu'to nirãrẽ wẽjẽcã'ña”, ni werecũ niwĩ Moisé.

28 Leví ya curuacjãrã Moisé tojo weeduti'quere queoro weecãrã niwã. Ti nũmũrẽ i'tiati mil uũũa wẽrĩcãrã niwã.

29 Be'ro Moisé narẽ nicũ niwĩ:

—Masã Õ'acũrẽ yu'rũnu'cãcã, musã cũ dutiro wéerã, musã põ'rãrẽ, musã acabijirãrẽ, musã ma'misũmũapũreta na ña'arõ wee'quere ï'arã, wějẽcã'mota'apũ. Tojo weegu ni'cãcã Õ'acũ musãrẽ cũ dutisere da'radutigũ cũuami. A'tiro wee musãrẽ añurõ wa'acã weemi, nicũ niwĩ.

³⁰ Ape nũmũ pe'ere Moisé masãrẽ a'tiro nicũ niwĩ:

—Musã Õ'acũ dutisere yu'rũnu'cãrã, ña'abutiario weecãrã niapũ. Ni'cãrõacãrẽ Õ'acũ tiropũ mũjãgũti. Apetero weegu musã yere cũrẽ sêribosacã, musãrẽ acobojosami, nicũ niwĩ.

³¹ Cũ tojo níca be'ro apaturi Moisé Õ'acũ tiropũ mũjãa, cũrẽ nicũ niwĩ:

—Diacjũta masã wecũ wĩ'magũ uru me'rã queose wĩorẽ'cure e'catipeotjĩarã, ña'abutiario weecãrã niama.

³² Ni'cãrõacãrẽ mũ'urẽ ɸputũ sêrĩ'i. Narẽ acobojoya. Acobojotigũ pũrĩcã, mũ'ũ ya pũrĩ catirã wãme ojaõ'ono'ca pũrĩpũ yu'ũ wãmerẽ coecã'ña, nicũ niwĩ Moisé.

³³ Õ'acũ pe'e cũrẽ yu'ticũ niwĩ:

—Yu'ũ dutisere yu'rũnu'cã'cãrã dia'cũrẽ ya pũrĩpũ ojaõ'ono'cãrã wãmerẽ coeguti.

³⁴ Ni'cãrõacãrẽ majã wa'aya. Masãrẽ yu'ũ mũ'urẽ “O'oguti” níca di'tapũ sũ'ori miaña. Yu'ũre wereco'tegũ mũ'urẽ sũ'ori ï'o miagũsami. Tojo weemicã, yu'ũ bu'iri da'reri nũmũ ejacã, na ña'arõ wee'que wapare narẽ bu'iri da'reguti, nicũ niwĩ Õ'acũ.

³⁵ Be'ro Õ'acũ masãrẽ bu'iri da'regũ, duti ña'abutiase o'ócũ niwĩ. Aarõ wecũ wĩ'magũ

queose yee'cure e'catipeo'que bu'iri tojo weecu niwĩ.

33

Õ'acũ ãrũgũ Sinaíꝑꝝ wijaduti'que ni'i

¹ Õ'acũ masãrẽ bu'iri da'réca be'ro Moisére a'tiro nicũ niwĩ:

—A'tore wijayá. Masã mu'ũ Egiptopũ mi-iwija'cãrã me'rã wa'agusa'a. Yũ'ũ Abrahãrẽ, Isaare, Jacore “O'oguti” níca di'tapũ wa'aya. Ti di'tare na pãrãmerãrẽ “O'oguti” nitojawũ.

² Yũ'ũre wereco'tegure musã dũporo o'óguti. Yũ'ũ ti di'tapũ nirã cananeo masã, amorreo masã, hitita masã, ferezeo masã, heveo masã, jebuseo masãrẽ cõ'awĩrõgũti.

³ Cabra õpẽcõ, mumiaco pajiro aco o'mabũroro weronojõ nirĩ di'tapũre wa'arã wee'e. Yũ'ũ pe'e musã me'rã wa'asome. Musã yũ'rũnu'cãsepijarã ni'i. Yũ'ũ wa'agu pũrĩcã musã ña'arõ weecã, bu'iri da're bajuriodijobosa'a, nicũ niwĩ Õ'acũ.

⁴ Masã te bujawetise quetire tu'orã, dũjasewã'arã weronojõ pũrõ bujaweticãrã niwã. Na ne ni'cũpũta bũsa, o'meperi yosaticãrã niwã.

⁵ Õ'acũ Moisére a'tiro wereyutojacũ niwĩ:

—Israe curuacjãrãrẽ a'tiro ni wereya: “Musã yũ'rũnu'cãsepijarã ni'i. Musã wa'teropũre musã me'rã yũ'ũ cã'rõ ba'patiquejogu, musãrẽ bu'iri da're bajuriobosa'a. Tojo weerã musã su'ti añusere, musã bũsasere, tojo nicã yosasere tuweemiicã'ña. Musã tere tuweemiica be'ro

yu'u musārē weeatjere wācūgūsa'a", ni wereya, nicu niwī Ō'acū.

⁶ Tojo weerā Israe curuacjārā Horeb wāmeticju ūrūgūpū wijāca be'ro busanemoti, o'meperi yosanemoticārā niwā.

Ō'acū me'rā bocaajari wi'i su'ti caseri me'rā wéeca wi'iacā cjase ni'i

⁷ Moisé Ō'acū su'ti caseri me'rā wéeca wi'iacārē mia, masā na nirō yoacureropū cūucū niwī. Ti wi'iacārē “Ō'acū me'rā bocaajari wi'i ni'i”, nicu niwī. No'o ni'cū Ō'acūrē cū weeatjere sērītiña'sī'rīgūnojō topū wa'acū niwī. Ti wi'iacā na masā nirō yu'rūro nicaro niwā.

⁸ Moisé ti wi'iacāpū wa'acā ī'arā, masā nipe'tirā na ye wi'seri sope pu'topū nu'cūcārā niwā. Téé ti wi'ipū sājācāpū cūrē ī'asirutudu'ucārā niwā.

⁹ Moisé ti wi'ipū sājācāta, o'mepō'rā dijati, ti wi'i sājārī sopepū ejanū'cācaro niwā. Ō'acū Moisé me'rā ucūrī cura tojo tojanū'cācaro niwā.

¹⁰ Masā o'mepō'rā ti wi'i sopepū ejanū'cācā ī'arā, nipe'tirā na ye wi'seri sope pu'to paamu'rīque'acārā niwā. Ō'acūrē e'catipeorā, tojo weecārā niwā.

¹¹ Ō'acū Moisé me'rā a'merī ī'apōtēo, ni'cū, cū me'rācjūrē ucūgū weronojō ucūcārā niwā. Na ucūca be'ro Moisé masā tiropure dajato-jaacū niwī. Cūrē weetamuco'tegū ma'mū Josué, Nun macū pe'e pūrīcā ti wi'iacā po'peapū toja, ninu'cūcā'cū niwī.

Ō'acū Moisére cū asistesere ī'o'que ni'i

12 Moisé Õ'acũrẽ a'tiro nicu niwĩ:

—Mu'u yu'ure “Á'rã masãrẽ su'ori miaña”, niaru. Tojo nimigũ, yu'u me'rã wa'acjare were-tiaru. Tojo nicã “Mu'urẽ añurõ masĩ'i. Mu'u weesere ï'agũ, e'cati'i”, niaru.

13 Diacjũta yu'u me'rã e'catigu pũrĩcã, mu'u weeatjere yu'ure wereya. Mu'u tojo weecã, mu'urẽ masĩnemogũsa'a. Tojo nicã, mu'u tu'sasere weenu'cũgũsa'a. Wãcũña. Á'rã masã, mu'u yarã nima, nicu niwĩ.

14 Moisé tojo nicã tu'ogu, Õ'acũ cãrẽ nicu niwĩ:

—Yu'u basuta musãrẽ ba'patiguti. Ba'pati, mu'urẽ soose o'oguti, nicu niwĩ.

15 Moisé pe'e cãrẽ yu'ticu niwĩ:

—Mu'u basu ãsãrẽ su'ori wa'atigu pũrĩcã, ãsãrẽ a'tore wijacã weeticã'ña.

16 Mu'u ãsã me'rã ba'patiwã'cãticãma, apeye di'tacjãrã masã “Õ'acũ Moisé me'rã, Israe curu-acjãrã me'rã e'catimi”, ni masĩsome. Ësã me'rã wa'acã pũrĩcãrẽ, “Õ'acũ Moisé, Israe curuacjãrã me'rã dia'cũ nimi”, ni masĩrãsama, nicu niwĩ Moisé.

17 Õ'acũ Moisére apaturi ucũapocu niwĩ:

—Mu'urẽ añurõ masĩ'i. Mu'u me'rã e'cati'i. Tojo weegu mu'u sãrĩ'caronojõta weegusa'a, nicu niwĩ Õ'acũ.

18 Cũ tojo nicã tu'ogu, Moisé a'tiro ni sãrĩnemocu niwĩ:

—Mu'u asistesere yu'ure ï'oña.

19 Õ'acũ cãrẽ yu'ticu niwĩ:

—Nipe'tise yu'u asistesere mu'u duporo yu'ruacã weeguti. Tojo yu'ruacã, nipe'tise yu'u añubutiasere nisere ï'agũsa'a. Tojo nicã

mũ'u ĩ'orõpu yũ'u wãmerẽ wereguti. No'o yũ'u pajaña'sĩ'rĩgũrẽ pajaña'gũti.

²⁰ Tojo nimicã, ya diapoama ne ĩ'asome. Ne ni'cũ yũ'ure ĩ'áca be'ro catisome majã.

²¹ Õ'acũ apeye quẽ'rãrẽ nicũ niwĩ:

—A'to yũ'u tiro ãtãgãpu nu'cũña.

²²⁻²³ Yũ'u asistese me'rã yũ'ruagu, ni'cã cope tigapu nirĩ copepu mũ'urẽ cũugũti. Yũ'ure ĩ'arĩ nígũ, ya omocã me'rã mũ'u ya diapoare cã'mota'aguti. Téé yũ'u yũ'ruagupu cã'mota'atũoguti. Yũ'u sẽ'ema waroma ĩ'agũsa'a, ĩ'agũ pe'e. Yũ'u diapoa pe'ema, ne ĩ'ano'ña marĩõsa'a, nicũ niwĩ Õ'acũ.

34

Apeye ãtã pjĩrĩ me'rã Õ'acũ dutisere oja'que ni'i

¹ Õ'acũ Moisére cũ asistesere ĩ'óca be'ro cũrẽ nicũ niwĩ:

—Pua pjĩ ãtã pjĩrĩ mũ'u doquemũtõ'que pjĩrĩ weronojõta da'reya. Ne waro oja'quereta ojaguti tja.

² Ñamiacã ñamicurero ãrũgũ Sinaípu mujãgũtigũ apoyuya. Tigũ duposãrĩpu wa'a, yũ'u tiro ejaya.

³ Ne apĩ mũ'u me'rã mujãticã'to. Ne tigupure ãpẽrã masã marĩato. Tojo nicã oveja, wecua tigu põtẽorõpũre ba'anu'cũticã'to.

⁴ Cũ ní'caronojõta Moisé todũporo ãtã pjĩrĩ ní'que weronojõ da'recũ niwĩ. Ape numũ pe'e ñamicurero wã'cã, Õ'acũ cũ duti'caronojõta ãrũgũ Sinaípu te pjĩrĩrẽ miimujãcũ niwĩ.

5 To cũ mųjãejacã, Õ'acũ o'mecurua me'rã dijati, Moisé tiropų ejacų niwĩ. Cũ wãmerẽ weregų, “Wiogų ni'i”, nicų niwĩ.

6 Moisé đųporo yų'ruagų, a'tiro nicų niwĩ:

—Yų'u Õ'acũ, mųsã wiogų ni'i. Masãrẽ pa-jaña'gũ, aňurõ weesetigų ni'i. Uáyegų mejęta ni'i. Masãrẽ yų'u ma'iyų'rųsere ĩ'o'o. Yų'u “Weegųti” ni'quere queoro wee'e.

7 Peje curari be'rocjãrã quẽ'rãrẽ ma'inu'cũcũsa'a. Masã ña'arõ weesere, yų'ure yų'rųnų'cãsere acobojo'o. Yų'u tojo weemicã, ña'arõ weegųa ne bu'iri da'reno'ña marĩgũ tojatisami. Bu'iri da'reno'sami. Pacųsumųa ña'arõ wee'que wapa na põ'rãpųre, na pãrãmerãpųre, na pãrãmerã nituriarãpųre, tojota bu'iri da're yapatino'rãsama, nicų niwĩ.

8 Cũ tojo nicã tų'ogų, Moisé maata nucũcãpų paamu'rĩque'a, Õ'acũrẽ e'catipeocų niwĩ.

9 Cũrẽ e'catipeogų, a'tiro ni sěrĩcų niwĩ:

—Wiogų, diacjũta yų'u weesere tų'sagų, ũsãrẽ ba'patiya. Ā'rã masã yų'rųnų'cãsepįjarã nima. Tojo nimicã, ũsã ña'asere, ũsã ña'arõ weesere acobojoya. Ũsãrẽ mų'u yarã masã tojacã weeya, ni sěrĩcų niwĩ.

Õ'acũ masã me'rã “A'tiro weegųti” ni apo'que ni'i

10 Õ'acũ Moisé sěrĩ'quere tų'óca be'ro a'tiro nicų niwĩ:

“Aňurõ tų'oya. Ni'cãrõacãrẽ yų'u nipe'tirã mųsã Israe curuacjãrã me'rã ‘A'tiro weegųti’ ni apo'quere cũugųti. Nipe'tirã masã ĩ'orõpų aňubutiasere weẽ'ogųsa'a. Te todųporopų ne

ape di'tapɯ a'ti turipɯre weeĩ'ono'ña marĩ'quere ñ'ogũti. No'o nipe'tirã musã wa'tero nirã yu'u musã wiogu musãrẽ añubutiaro weeatjere ñ'arãsama.

11 "Ni'cãcã yu'u musãrẽ weeduti'quere weeya. Musã tojo weecã, yu'u musã tiro nirã amorreo masãrẽ, cananeo masãrẽ, hitita masãrẽ, ferzeo masãrẽ, heveo masãrẽ, jebuseo masãrẽ cõ'awĩrõgũsa'a.

12 "Musã sãjãti di'tacjãrã me'rã ne a'merĩ 'Tojo weerã', ni apoticã'ña. Musã tojo weecã pũricãrẽ, musãrẽ na ãjõpeose queose yee'quere sirutucã weerãsama.

13 Tojo weronojõ o'orã, a'tiro pe'e weeya. Na wa'icũrãrẽ ãjũamorõpeosere paamutõcã'ña. Apeye ãtãpaga na miinũ'cõ'que na ãjõpeosere mutõpe'ocã'ña. Tojo nicã Aserã wãmetigo na ãjõpeose yee'que yucu me'rã wee'que tuturire dutecõ'acã'ña.

14 "Ne apĩ Õ'acũ nitigure ãjõpeoticã'ña. ãpẽrãrẽ ãjõpeosirutucã ne uawe'e. Yu'u dia'cũrẽ ãjõpeocã u'a.

15 "Ti di'tapɯ nirã me'rã ne a'merĩ 'Tojo weerã', ni apoticã'ña. Na ãpẽrãnojo Õ'acũ nitirãrẽ e'catipeorã, wa'icũrãrẽ wẽjẽ ãjũamorõpeorã, musãrẽ pijibosama. Musã quẽ'rã na wẽjẽ ãjũamorõpeo'quere na me'rã ba'atamubosa'a.

16 Apetero weerã na põ'rã numiarẽ musã põ'rã umuarẽ numisobosama. Numisoo, na põ'rã numia Õ'acũ nitirãrẽ ãjõpeorã, musã põ'rã umuarẽ mejãrõta narẽ ãjõpeocã weebosama.

17 "Musã ne cã'rõ Õ'acũ nitirãrẽ cõme me'rã ãjãasipio wiorẽ'quere ëjõpeoticã'ña", nicu niwĩ Õ'acũ.

Õ'acũ dutise cõu'quere Moisé oja'que ni'i

27 Õ'acũ Moisére cã dutise wéréca be'ro cãrẽ nicu niwĩ: "Yu'u ucüsere ojaya. Te yu'u mu'u me'rã, Israe curuacjãrã me'rã apo'que ni'i", nicu niwĩ.

28 Moisé topure Õ'acũ me'rã cuarenta umãcori, cuarenta ñamirĩ* tojacu niwĩ. Ne ba'aro marĩrõ, sĩ'rĩrõ marĩrõ nicu niwĩ. Topu "Õ'acũ masã me'rã tojo weeguti" ni apo'quere te ãtäpjiĩrpu ojaõ'ocu niwĩ. Tetã diez Õ'acũ dutise cõu'que nicaro niwã.

29 Be'ro Moisé ãrãgũ Sinaĩpu ní'cu pua pji te dutise oja'que pjiĩrẽ miidijaticu niwĩ. Tigu ãrãgũpu ní'cu dijatagu, cã diapoa asistesere masiticu niwĩ. Cũ, Õ'acũ me'rã ucũca be'ro niyucã, tojo asistecaro niwã.

30 Aarõ, tojo nicã nipe'tirã Israe curuacjãrã cã diapoa asistecã ã'arã, cãrẽ ui nicãrã niwã. Tojo weerã cã pu'toacãpu wa'aticãrã niwã.

31 Na tojo weecã ã'agũ, Moisé pe'e narẽ pji-neocu niwĩ. Tojo weerã Aarõ, nipe'tirã wiorã cã tiropu dajacãrã niwã. Na dajacã ã'agũ, na me'rã ucũcu niwĩ.

32 Be'ro nipe'tirãputa Israe curuacjãrã etaburocãrã niwã. Na etacã, Moisé Õ'acũ ãrãgũ Sinaĩpu dutise o'o'quereta narẽ werecu niwĩ.

* 34:28 34.28 Ñ'aña Gn 7.4 docapu oja'quere.

33 Na me'rã ucũpe'oca be'ro cũ diapoapure ni'cã su'ti casero ɯsemerĩrĩ casero me'rã mo'acũ niwĩ.

34 Moisé Õ'acũ me'rã bocaejari wi'ipũ cũ me'rã ucũgũ sãjãgũ, ti caserore tuweemujãcũ niwĩ. Cũ wijatagũ, Õ'acũ dutisere Israe curuacjãrãrẽ wereturiamujãcũ niwĩ.

35 Cũ ti wi'ire wijatacã, Israe curuacjãrã Moisé diapoa asistecã ĩ'acãrã niwã. Tojo weegũ ti casero me'rã diapoare mo'amujãcũ niwĩ tja. Õ'acũ me'rã ucũgũ sãjãgũ, ti caserore tuweemujãcũ niwĩ.

40

Õ'acũ wi'i, wa'icũrã caseri me'rã wéeca wi'ire aponũ'cõ'que ni'i

A'te capítulori 25-30; 35-39 Õ'acũ wi'i wa'icũrã caseri me'rã wéeca wi'i cjasere were'e. A'ti capítulo cuarenta, Õ'acũ "Tojo weeya", ni wee-duti'quere were'e.

1 Moisé masãrẽ Õ'acũ dutisere wéréca be'ro Õ'acũ cürẽ a'tiro nicũ niwĩ:

2 "Nimũ'tãrĩ mujĩpũ, ninũ'cãrĩ nũmũ nicã, ya wi'i, wa'icũrã caseri me'rã wéeca wi'ire aponũ'cõña.

3 Ti wi'ipũ yũ'u 'Masã me'rã añurõ weeguti' ní'quere cœori acarore cũuña. Ti acaro po'peapũ yũ'u diez dutise oja'que pjĩrĩ sãñasa'a. Ti acaro ðuporo ɯsebũtiri caserore yoo cã'mota'aya.

4 Mesare, sī'ocjɥ quē'rārē topɥ cūuña. Ti mesapure docepaga pārē añurō apopeoya.* Tigu sī'ocjɥpure sī'osepagare sī'onɥ'cōña.

5 ʔ'mutise ʔjũamorōpeoro uru me'rã wee'caro 'Masã me'rã añurō weeguti' ní'que cɥori acaro pōtēorōpɥ peoya. Ti wi'i, ya wi'i ne sājãɥ'cārōrē ní'cã casero ʔsebutiri caserore yooya.

6 Tu'ajanɥ'cō, ti wi'i ne sājārō wa'icūrārē ʔjũamorōpeorore cūuña.

7 To be'ro bapa pajiri pare ya wi'i, tojo nicã wa'icūrārē ʔjũamorōpeoro, a'te pɥaro wa'tero, deco ti pare ɥpoya. Ti pare aco piomu'muoña.

8 ʔɥ'ɥ mu'urē duti'caronojōta, ti wi'i sumutore apoya. Tu'ajanɥ'cō, su'tiro casero ʔsebutiri caserore topɥ sājārō cã'mota'atjore yooya.

9 "Be'ro a'tiro weeya. Ye waro tojato nígũ, ʔ'se to wa'rewɥasenojōrē ti wi'ire wa'reya. Nipe'tise ti wi'ipɥ nisere wa'repe'ocã'ña. Tojo weecã, topɥ nise nipe'tise ye tojarosa'a. Ne ña'ase marĩrō tojarosa'a.

10 Tojo nicã, te ʔ'sereta tja wa'icūrārē ʔjũamorōpeoro bu'ipɥ wa'reya. Topɥ de'ro nisere wa'repe'ocã'ña. Mu'ɥ tojo weegɥ tore añurō, ña'ase marĩrō waro tojacã weegusa'a.

11 Be'ro te ʔ'se me'rã bapa pajiri papure wa'reya. Tojo nicã, to pesaro ɥ'pocārē wa'regusa'a. Tere wa'regɥ, ye waro tojacã weegusa'a.

* **40:4 40.4** Te pārē Ō'acũ ĩ'orōpɥ peocārã niwã. Israe curarinacũ ni'cārē pã nicaro niwũ. Pa'ia dia'cũ te pārē ba'acārã niwã.

12 "Be'ro Aarõrẽ, cũ põ'rã ɯmɯarẽ ya wi'i sope pu'topɯ miaña. Topɯ narẽ ɯ'oya.

13 Aarõ pa'i cũ sãñarõnojõrẽ sãñato. Be'ro cũrẽ 'Yé cjasere da'ragu' pa'i sãjãdutigu, ɯ'sere piopeoya.

14 Tu'ajanɯ'cõ, cũ põ'rãrẽ miiti, narẽ su'ti yoase paca su'a'quere sãña.

15 Na pacɯ Aarõrẽ wee'caronojõ napure ɯ'sere piopeoya. Mɯ'ɯ tojo weecã, na quẽ'rã yarã pa'ia, yé cjasere da'rarã nirãsama. Mɯ'ɯ narẽ a'tiro ɯ'se piopeose me'rã na pãrãmerã nituriarã pa'ia nisere ninu'cũcã'rãsama. Ne pe'tisome", nicɯ niwĩ Õ'acũ.

16 Õ'acũ dutí'caronojõta Moisé nipe'tisere weepe'ocɯ niwĩ.

17 Tojo weerã na ni'cã cũ'ma Egiptopure wijáca be'ro nimɯ'tãrĩ mujĩpũ, ninɯ'cãrĩ nɯmure Õ'acũ wi'ire aponɯ'cõcãrã niwã.

O'mecurua Õ'acũ wi'i bu'ipɯ ní'que ni'i

34 Moisé Õ'acũ wi'ire aponɯ'cõca be'ro, o'mecurua ti wi'ire tuubi'acaro niwũ. Õ'acũ cũ asistese ti wi'ipure niyɯ'ruacaro niwũ.

35 Tojo weegu Moisé ne sãjãamasiticɯ niwĩ.

36 O'mecurua ti wi'i bu'ipɯ ní'que mɯjãáca be'ro Israe curuacjãrã na ye wi'serire pãámii, aperopɯ wa'amujãcãrã niwã.

37 O'mecurua mɯjãaticãma, na ye wi'serire ne pãámiiticãrã niwã. Téé o'mecurua mɯjãacãpɯ co'temujãcãrã niwã.

38 Israe curuacjãrã no'o na wa'aro nipe'tirã i'orõpɯ Õ'acũ ya o'mecurua, ɯmɯcore ti wi'i

bu'ipɐ nimɯjãcaro niwũ. Ñami pe'ema ti curua
po'peapɐ pecame'e ẽjũĩ pũ'rã nicaro niwũ.

**Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 31 Aug 2023

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086